

Základy počítačovej grafiky a spracovania obrazu

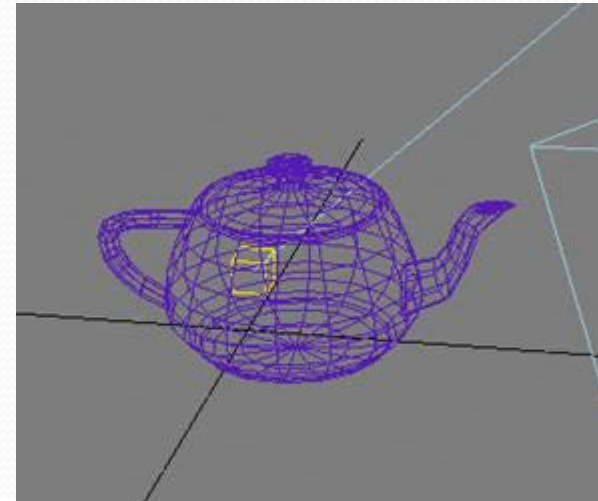
Osvetlenie a tieňovanie

Tiene

Júlia Kučerová

Opakovanie

- **Model** → **Pixel**
- Modelové transformácie
- Pohľadové transformácie
- Projekčné transformácie
- Orezávanie
- Rasterizácia
- Textúrovanie
- +Osvetlenie a tieňe

Kam sme sa zatiaľ dostali...

Geometrický model

Farba povrchu

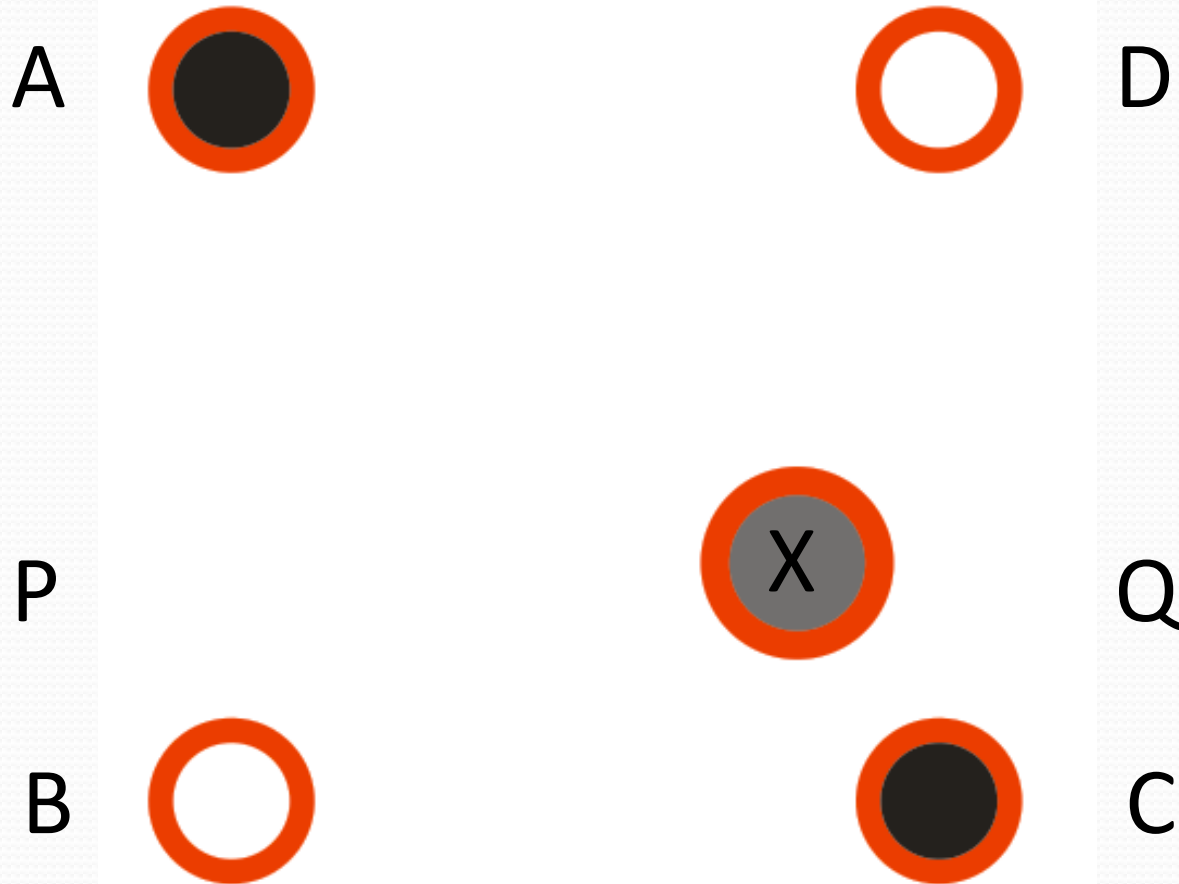
Teraz: svetlo a tiene

Dôležité opakovanie

Bilineárna interpolácia

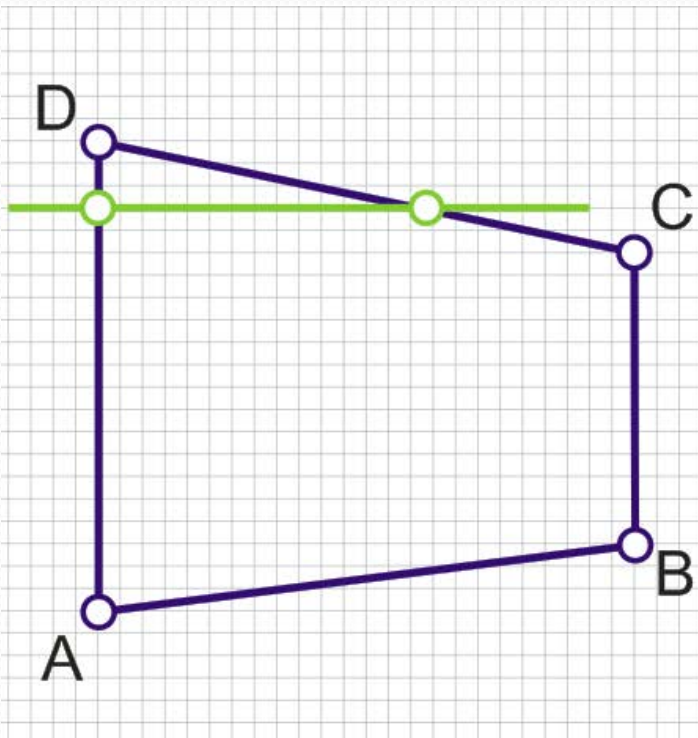
Bilineárna interpolácia

- 4 rohové body A, B, C, D so známymi hodnotami
- 1 vútorný bod X s neznámou hodnotou
- $P = A + u(B-A)$, $Q = D + u(C-D)$
- $X = P + v(Q-P)$
- Maticový zápis

$$X = (1 - u, u) \begin{pmatrix} A & D \\ B & C \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 - v \\ v \end{pmatrix} \quad u \in \langle 0, 1 \rangle, v \in \langle 0, 1 \rangle$$

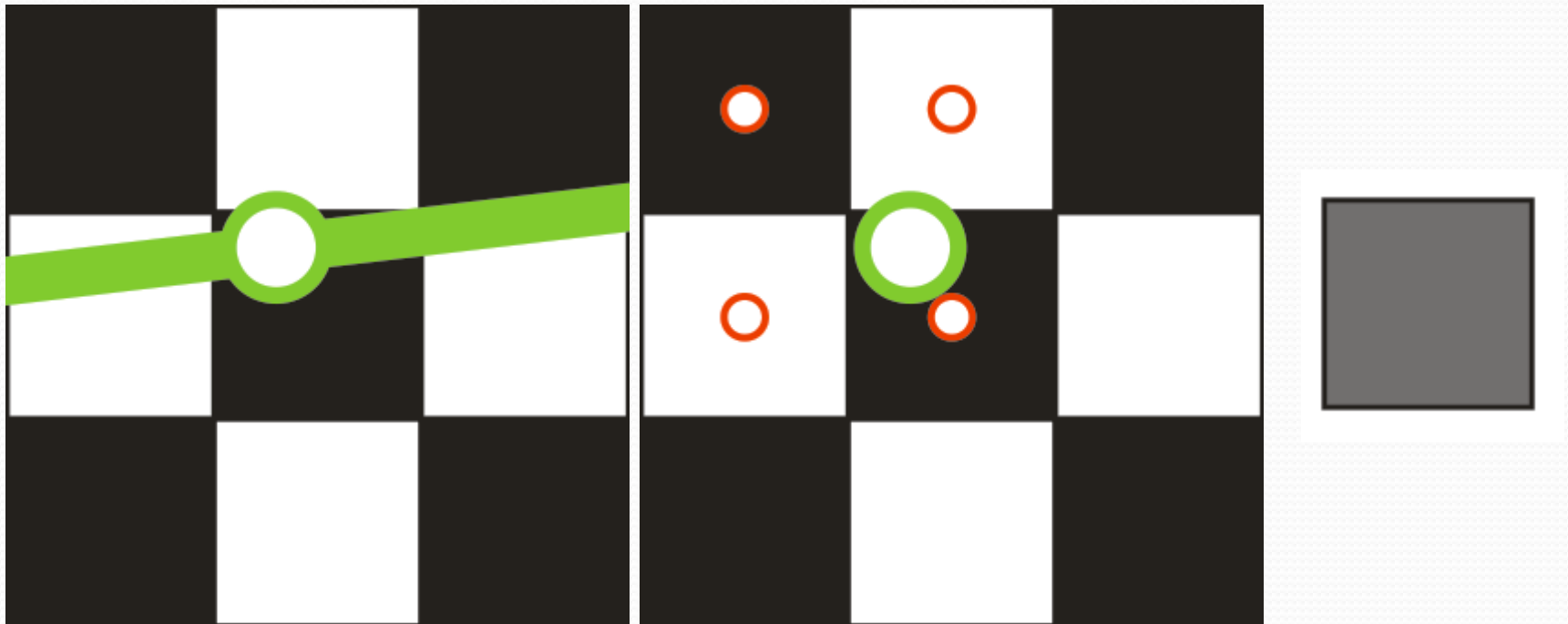
Aplikácia: mapovanie textúr

- Interpolácia $D \leftrightarrow A = P$, $D \leftrightarrow C = Q$, $P \leftrightarrow Q = X$

Aplikácia – filtrovanie textúr

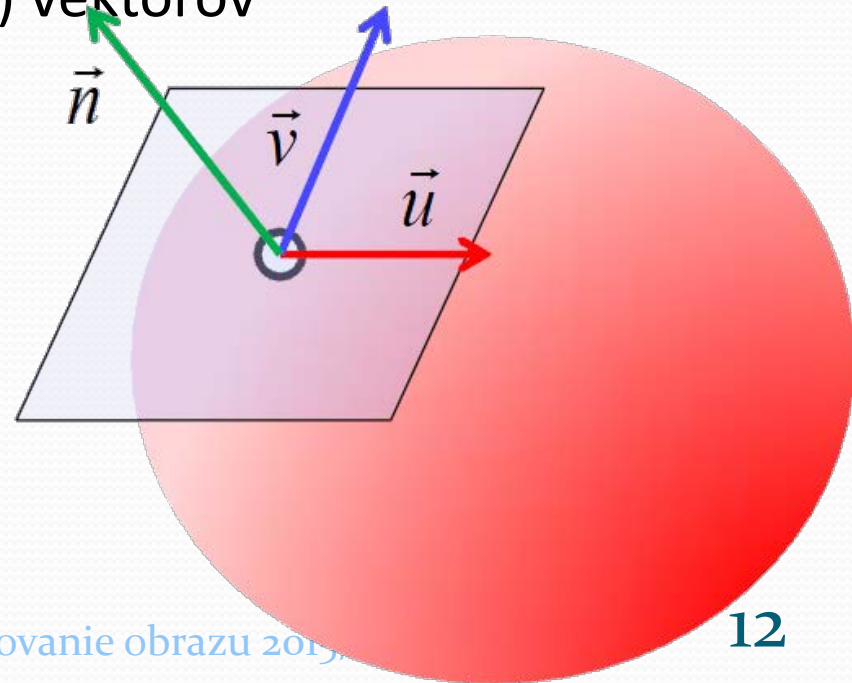
- Bilineárne filtrovanie

- Drawbacks – artefakty stále vznikajú

Normálový vektor povrchu

- Vektor kolmý na rovinu v bode roviny
- Smer normálového vektora je jednoznačne určený
- Výpočet:
  - Zvyčajne z dotykových (hranových) vektorov
  - Násobenie vektorov $\vec{n} = \vec{u} \times \vec{v}$
  - Záleží na reprezentácii objektu

- Normalizácia vektora $\hat{n} = \frac{\vec{n}}{|\vec{n}|}$

Osvetlenie a tieňovanie

Všeobecný problém

- Pre bod v priestore vypočítať podmienky osvetlenia a upraviť farbu objektu pre vytvorenie finálnej farby pixelu

Osvetlenie a tieňovanie

- Čo je osvetlenie?
  - Vypočítanie množstva radiancie (pre vlnovú dĺžku) odrazenej od objektu smerom ku kamere
- Čo je tieňovanie?
  - Vytváranie ilúzie priestoru v planárnom obraze
  - Zvyčajne využíva osvetlenie, avšak sú k dispozícii aj iné metódy – napr. hĺbkové tieňovanie (depth shading)

Osvetlenie

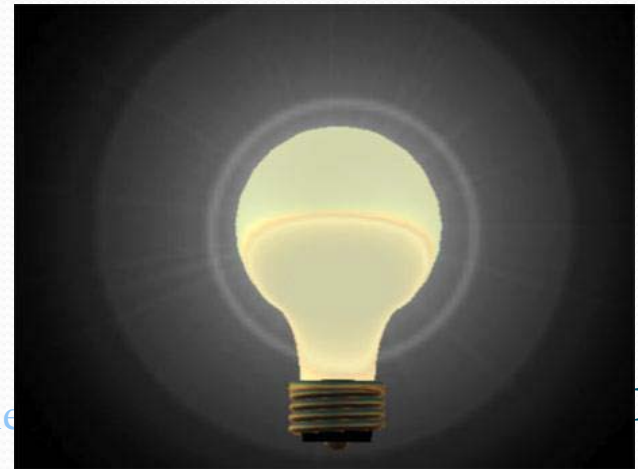

Typy zdroja svetla

- Bodový svetelný zdroj
- Rovnobežný (slnko)
- Plošný
- Reflektor (spot light)
- Objekt

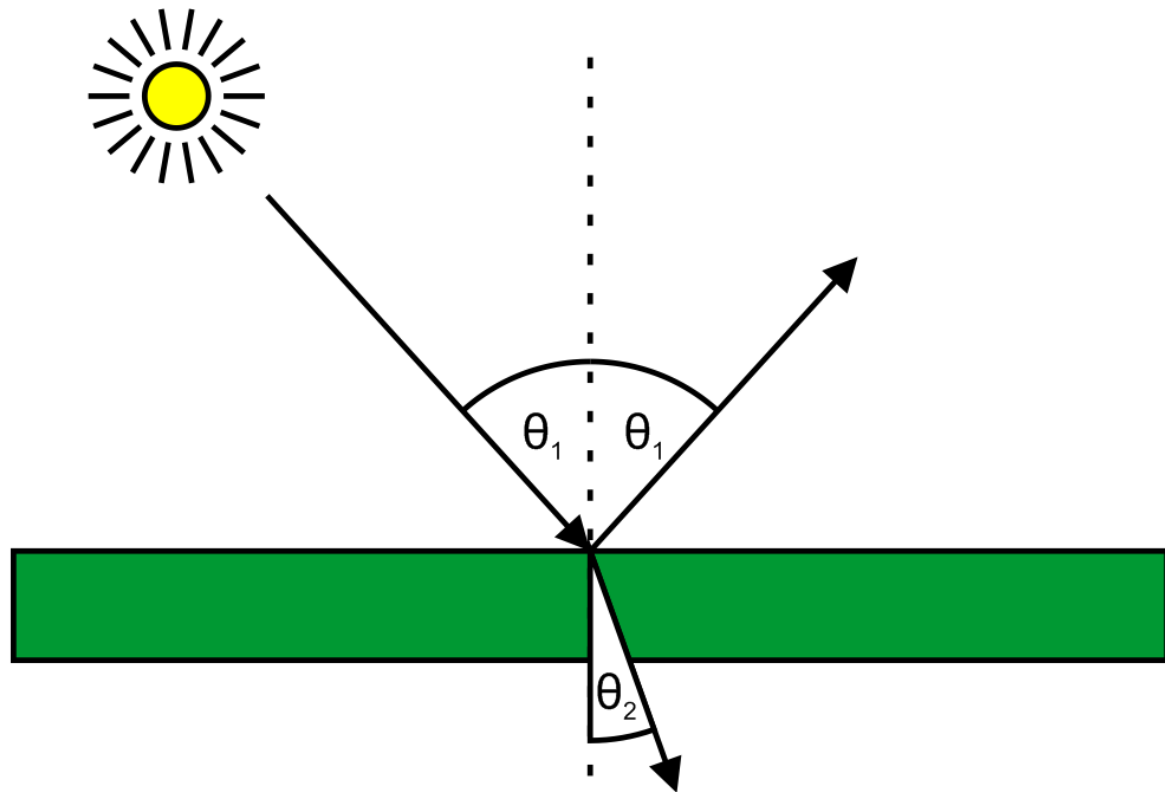

- aké sú rozdiely?

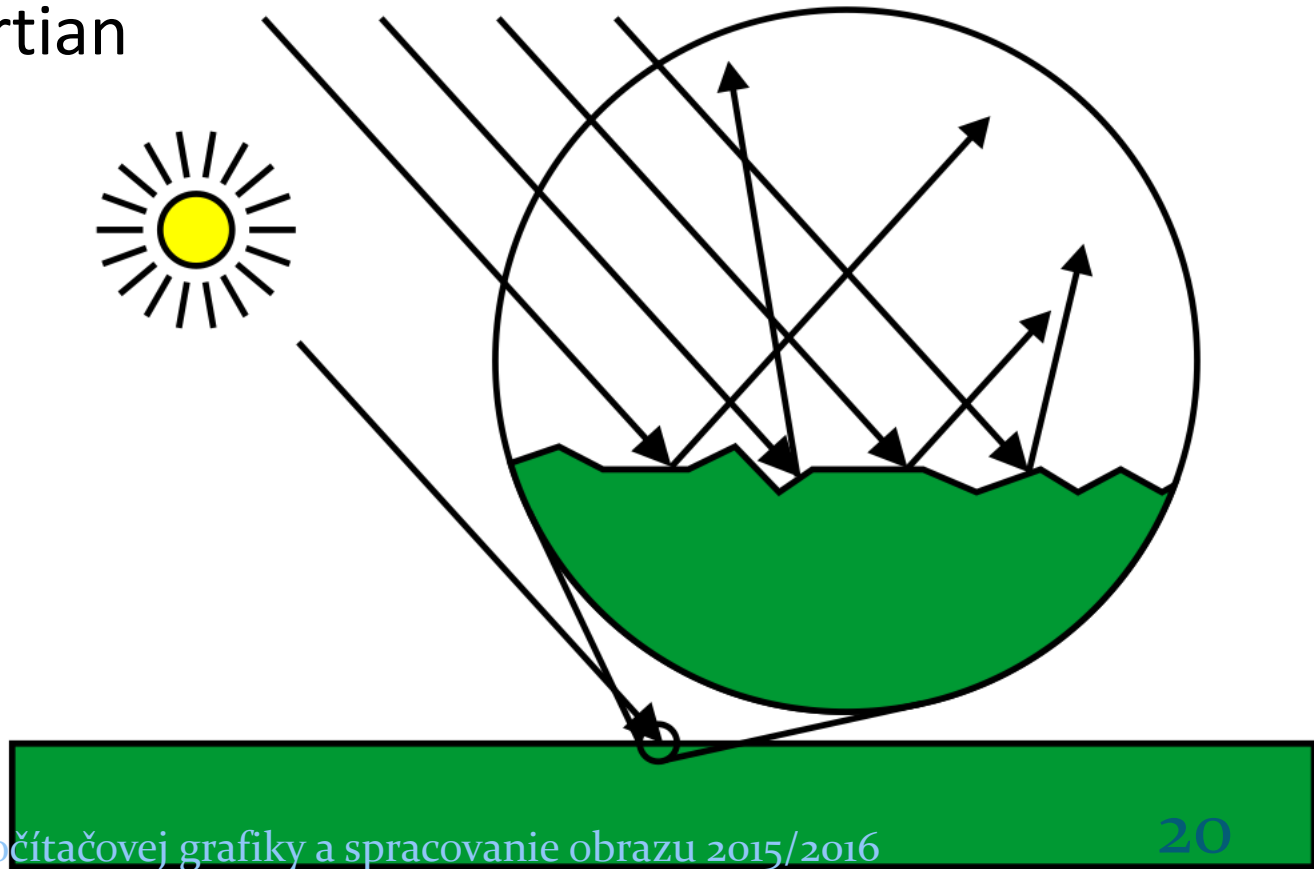
Základná teória

- Interakcia svetla a povrchu
- Odraz
- Lom
  - Snellov zákon lomu
- Normála povrchu
- Reálny svet je trochu iný

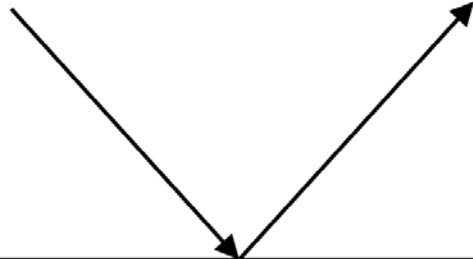
Typy povrchov

- Zrkadlový
- Difúzny – Lambertian
- Oboje

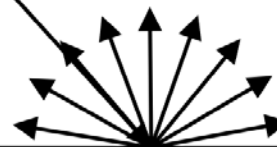

Distribúcia odrazu svetla

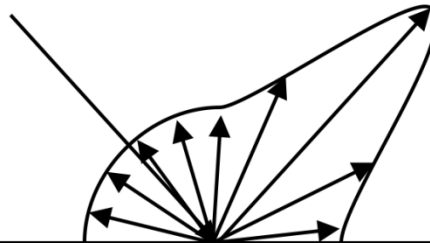
Zrkadlo

Matný povrch

Smerový
komponent

Nesmerový
komponent

Osvetľovacie modely

- Empirické – napr. Phongov osvetľovací model
  - Lokálne
  - Nenáročné výpočty
  - Fyzikálne nesprávne
  - Vizuálne uspokojujúce
- Fyzikálne založené modely
  - Globálne
  - Prenos energie, šírenie svetla
  - Bližšie k reálnemu svetu
  - Výpočtovo náročné

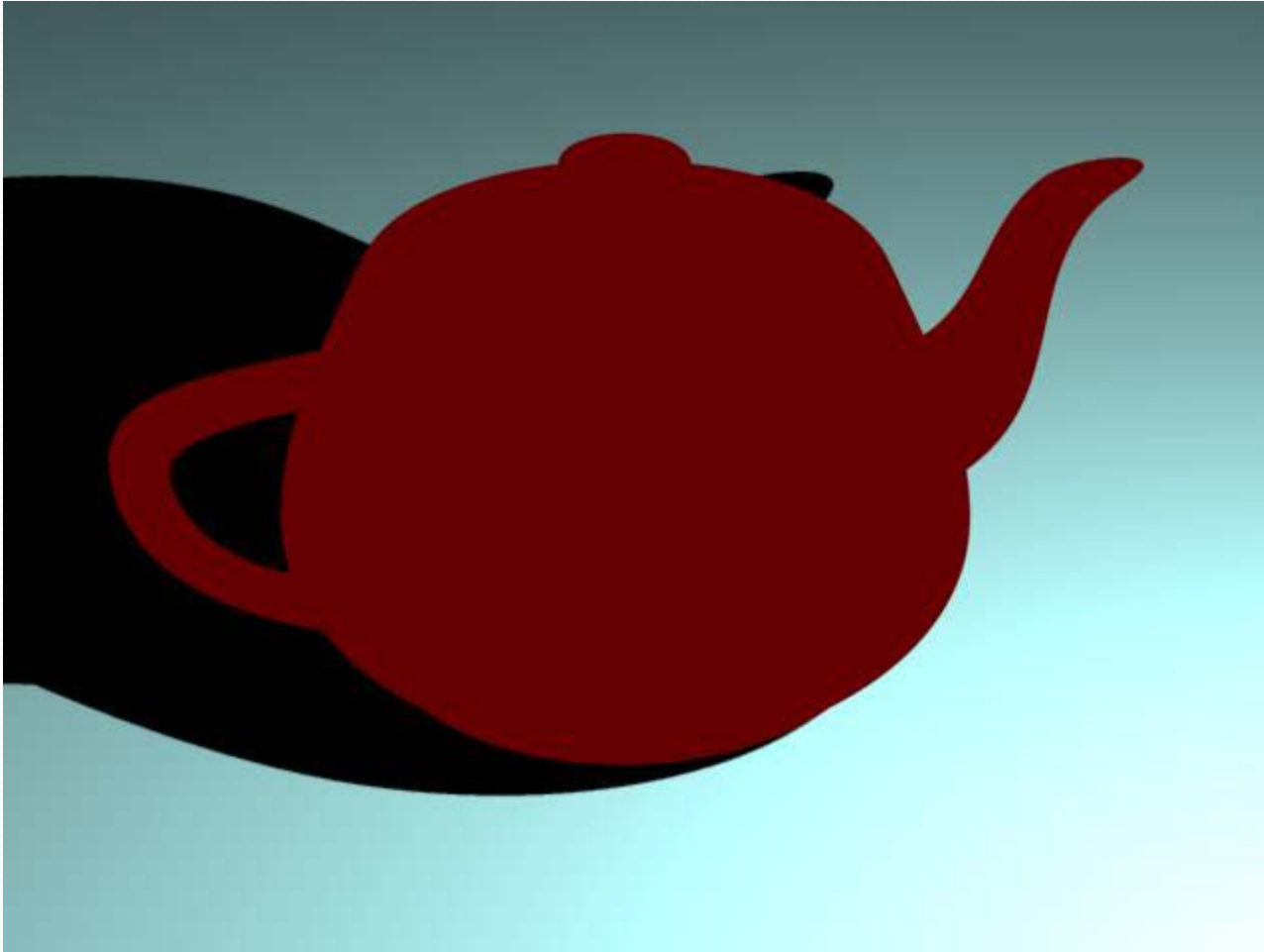
Lokálne osvetľovacie modely

- Rýchle, ale nepresné
- Ignorácia ostatných objektov (nie sú globálne)
- Empirické (žiadne fyzikálne pozadie)
- Veľa fyzikálnych efektov nie je možné dosiahnuť

- Využitie
  - Počítačové hry, renderovanie v reálnom čase

Difúzne svetlo

Ambientné svetlo

Difúzne + Ambientné svetlo

Difúzne + Ambientné + Zrkadlové

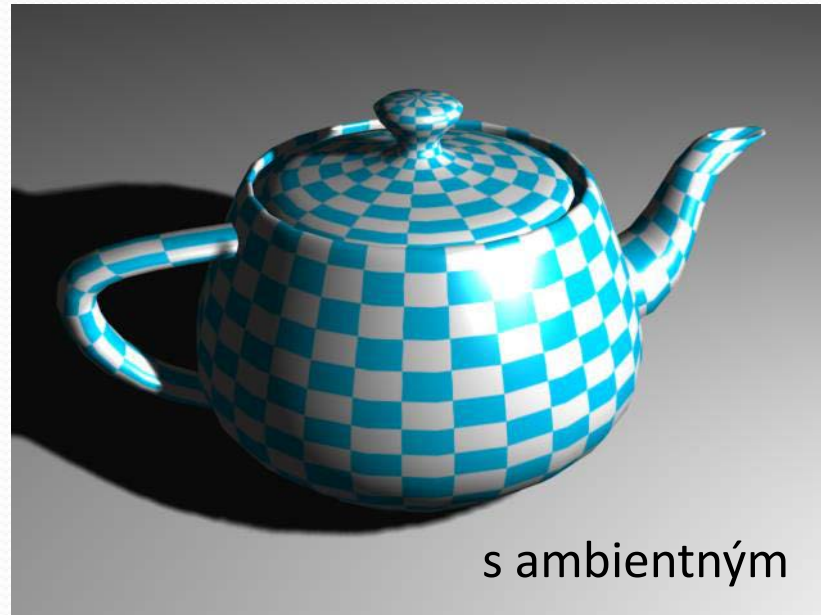

Phongov osvetľovací model

- Empirický osvetľovací model
- 1977, Bui-Tuong Phong
- Odraz na povrchu materiálu je určený smerom dopadajúceho svetla $\vec{l}$, smerom k pozorovateľovi, bodom na povrchu P , normálovým vektorom v mieste dopadu $\vec{n}$, zrkadlovo odrazeným lúčom $\vec{v}$
- 3 druhy odrazu svetla od materiálu
  - Ambientný
  - Difúzny
  - Zrkadlový (spekulárny)

Phongov osvetľovací model

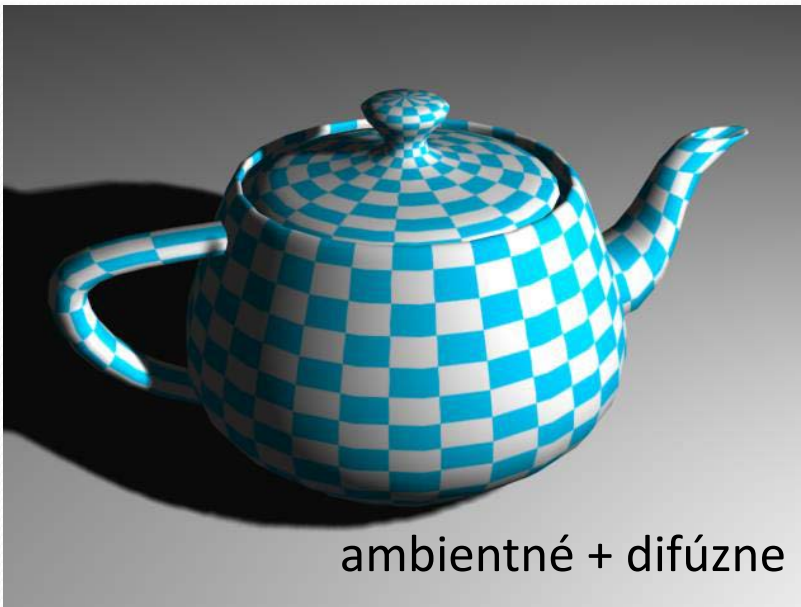
- Ambientné +Difúzne + Zrkaldové komponenty

- Simuluje globálne svetlo rozptýlené v scéne a odrazené od iných objektov

Phongov osvetľovací model

- Ambientné + **Difúzne** + Zrkadlové komponenty

- Lambertov zákon: $I_d = \vec{n} \cdot \vec{l}$

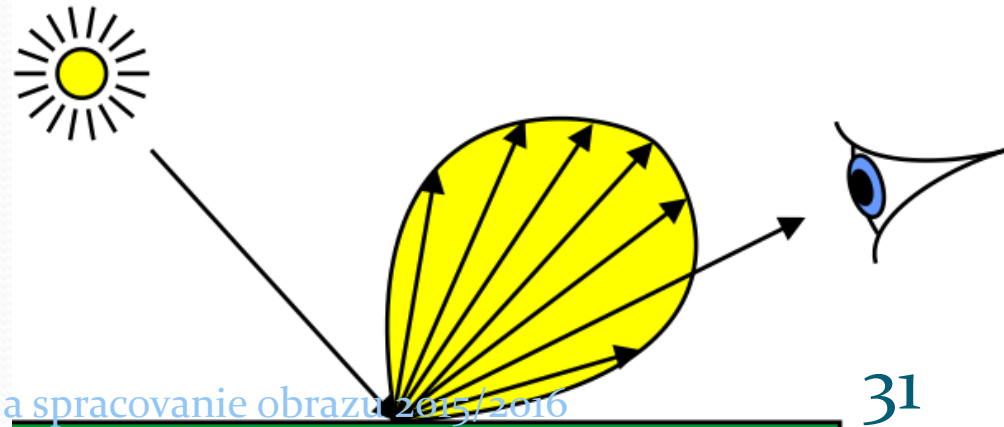
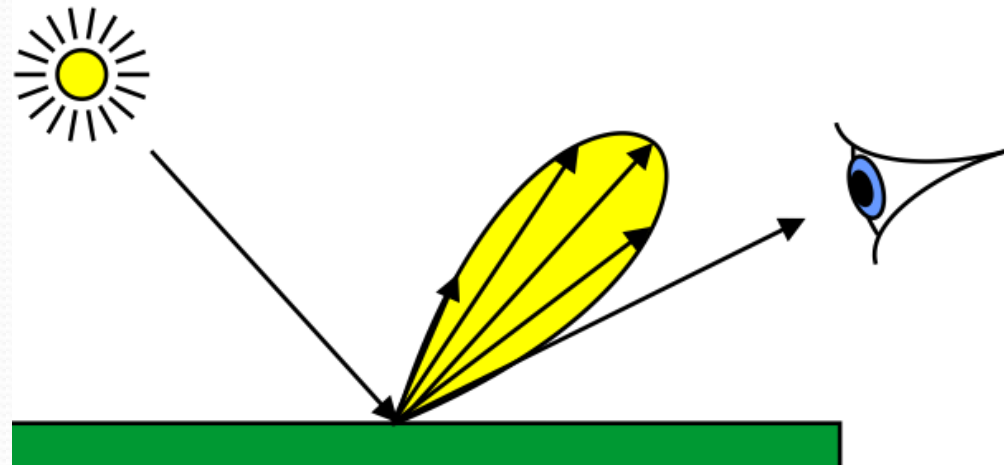
Phongov osvetľovací model

- Ambientné + Difúzne + **Zrkadlové** komponenty

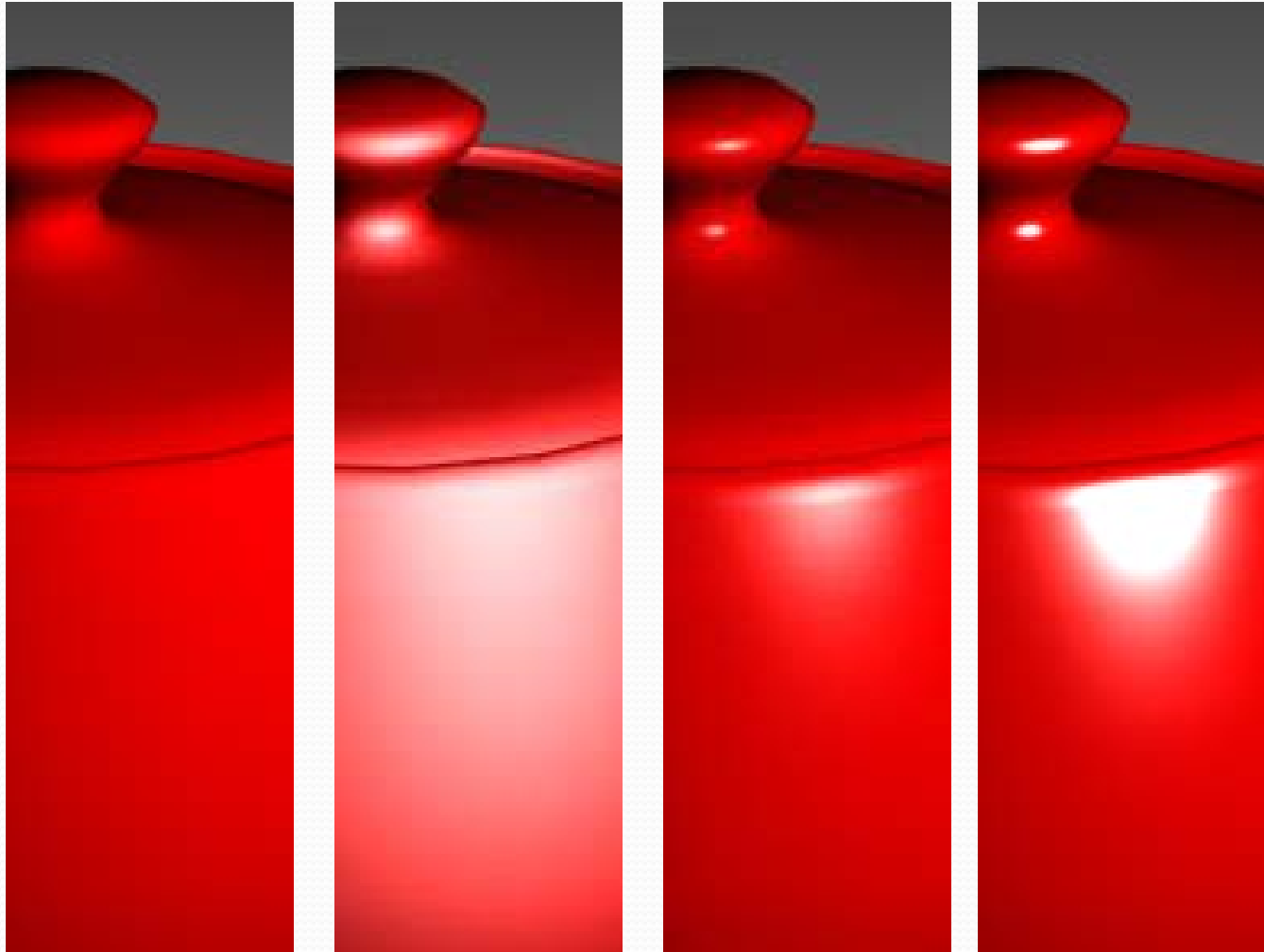
- Smerové

- Pohľadový vektor
- h – ostrosť zrkadlového odrazu

$$I_s = (\vec{r} \cdot \vec{v})^h$$

Zrkadlový komponent

Phongov osvetľovací model

$$I = k_a I_a + \sum_{\forall \text{lights}} (k_d I_d + k_s I_s)$$

- k, I koeficienty môžu závisieť na vlnovej dĺžke
- k – koeficient odrazu

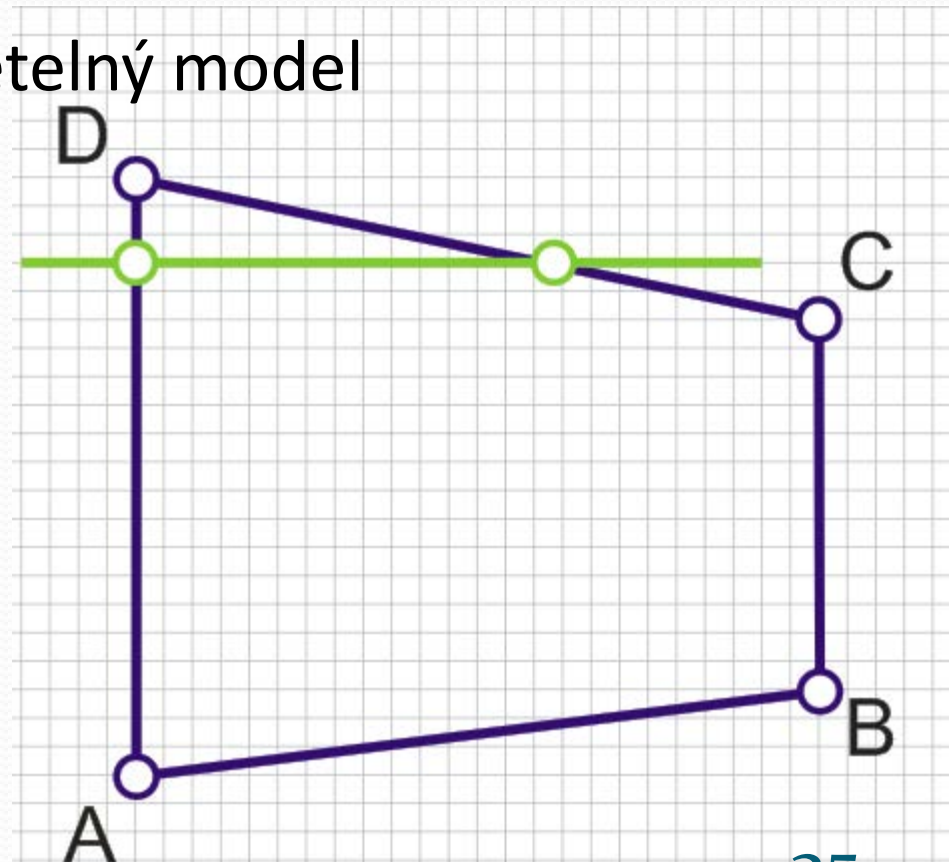

Iné osvetľovacie modely

- Blinn-Phong
  - Zovšeobecnený Phongov model
- Cook-Torrance
  - microfacets
- Oren-Nayar
  - Rough surfaces

Osvetlenie polygónu

- Scanline reaterizácia
- Pre každý pixel – ohodnot' svetelný model
  - Vypočítaj normálový vektor, pohľadový vektor, vektor svetla
  - Zisti parametre povrchu
- Náročné
  - Preto: tieňovanie

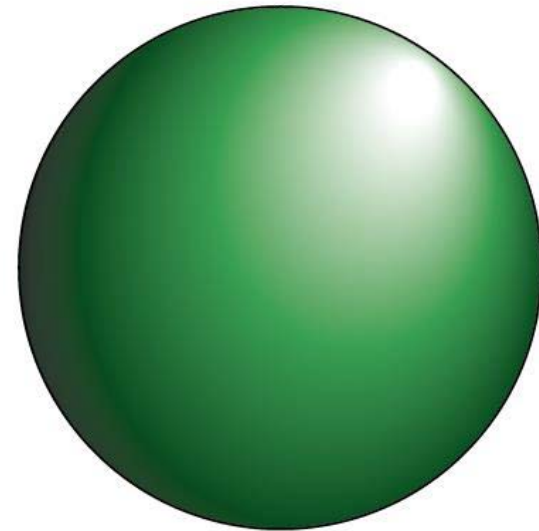
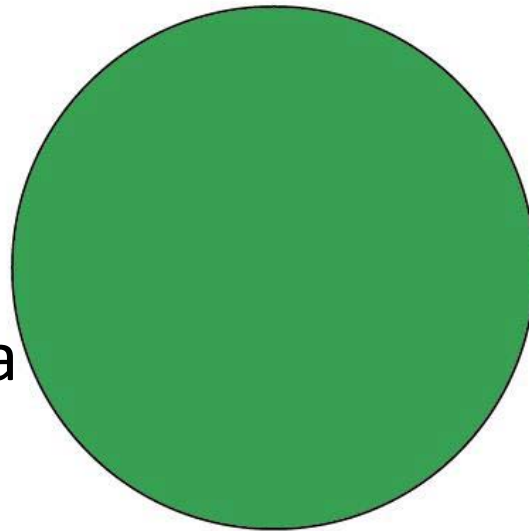

Tieňovanie

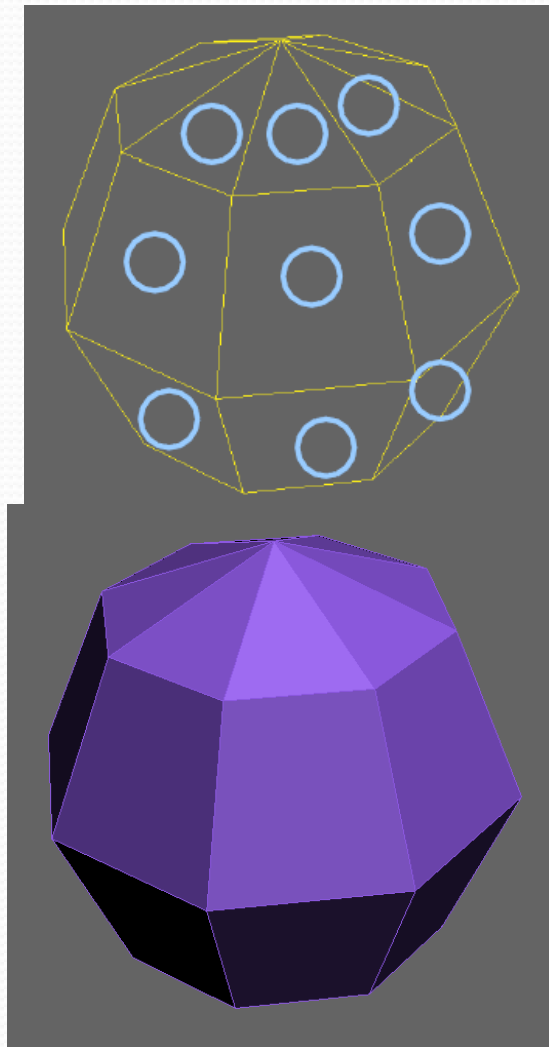
Tieňovanie

- Farba objektu je upravená, aby dávala dojem svetla a hĺbky
- Zvyčajne obsahuje osvetlenie
- Často len aproximácia reálnej fyziky
- NIE vrhanie tieňov (shadows)

Dva stupne tieňovania

- 1. Ohodnot' osvetlenie pre nejaký objekt
= Osvetlenie
- 2. Použi výsledky z 1. na výpočet
osvetlenia zvyšku objektu
= Tieňovanie

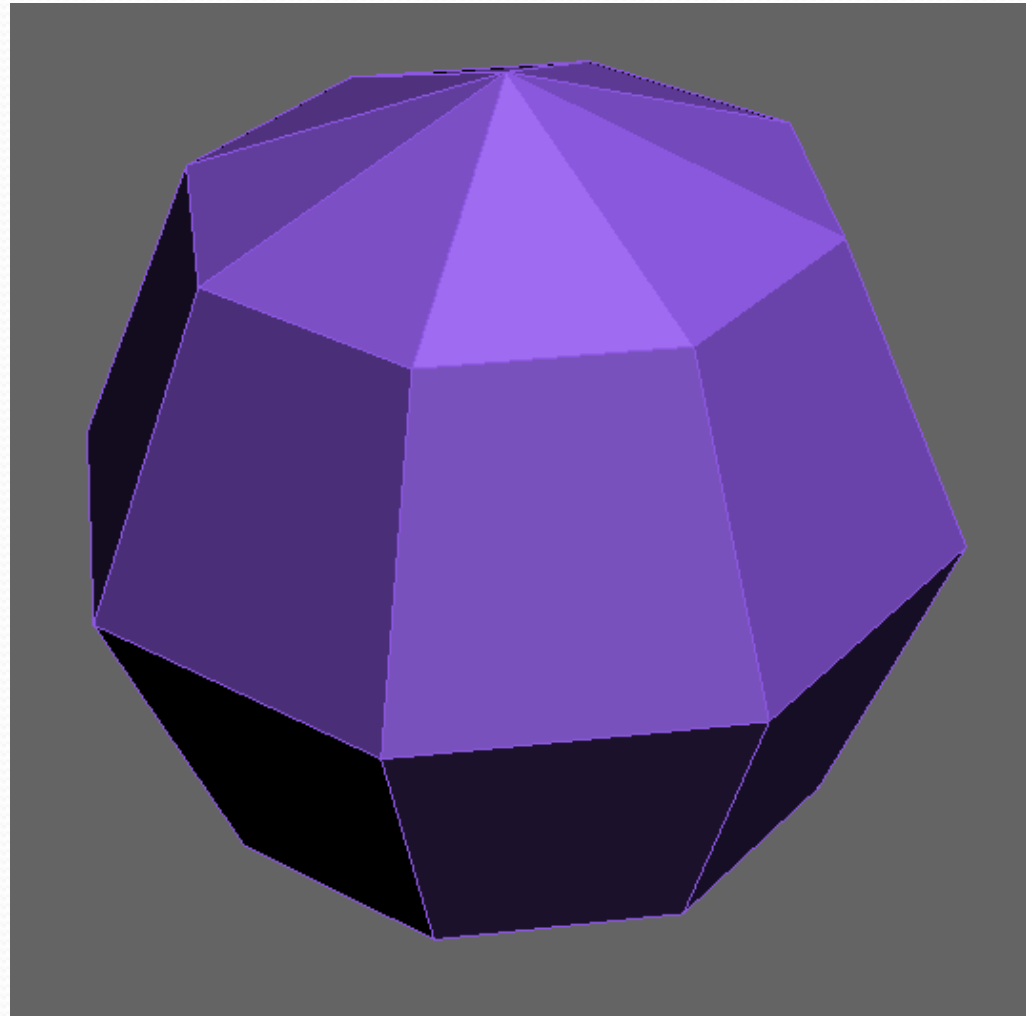

Typy tieňovania

- Konštantné tieňovanie
- Gouardovo tieňovanie
- Phongovo tieňovanie

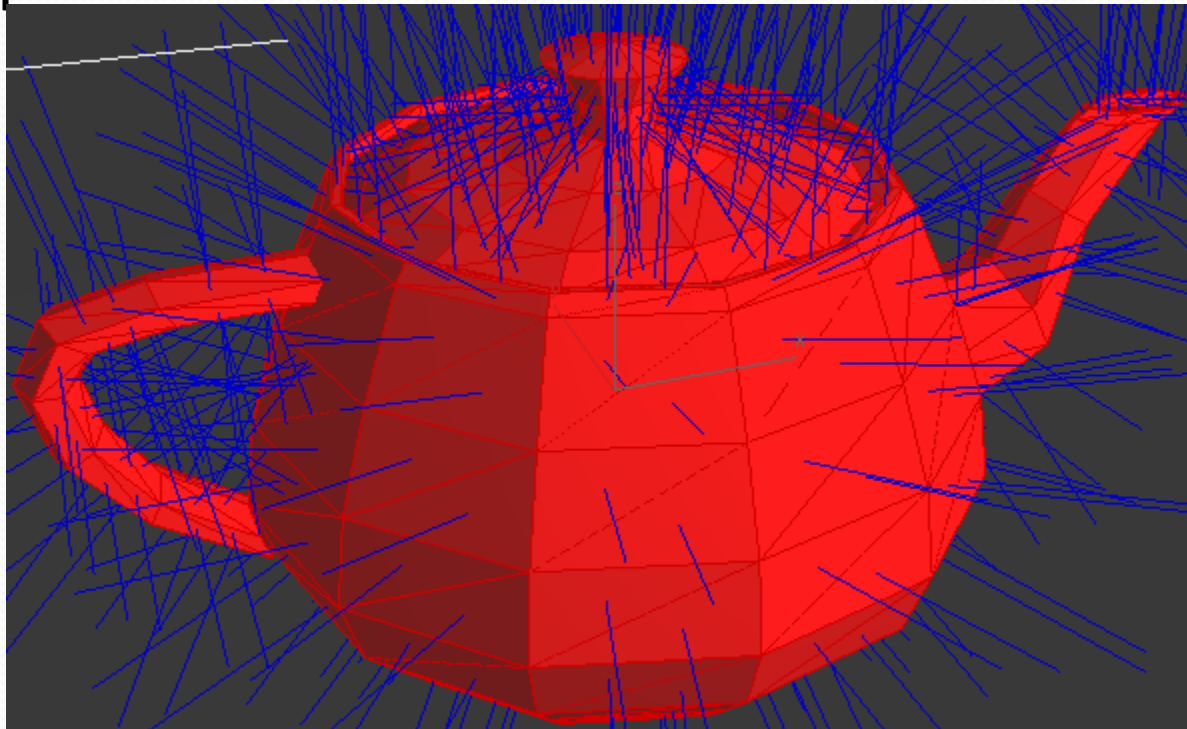
Konštantné tieňovanie

- Flat shading
- Rýchla, jednoduchá
- Rovinné plochy
- Jedna stena – jedna normála
- Celá stena - jedna farba

Konštantné tieňovanie

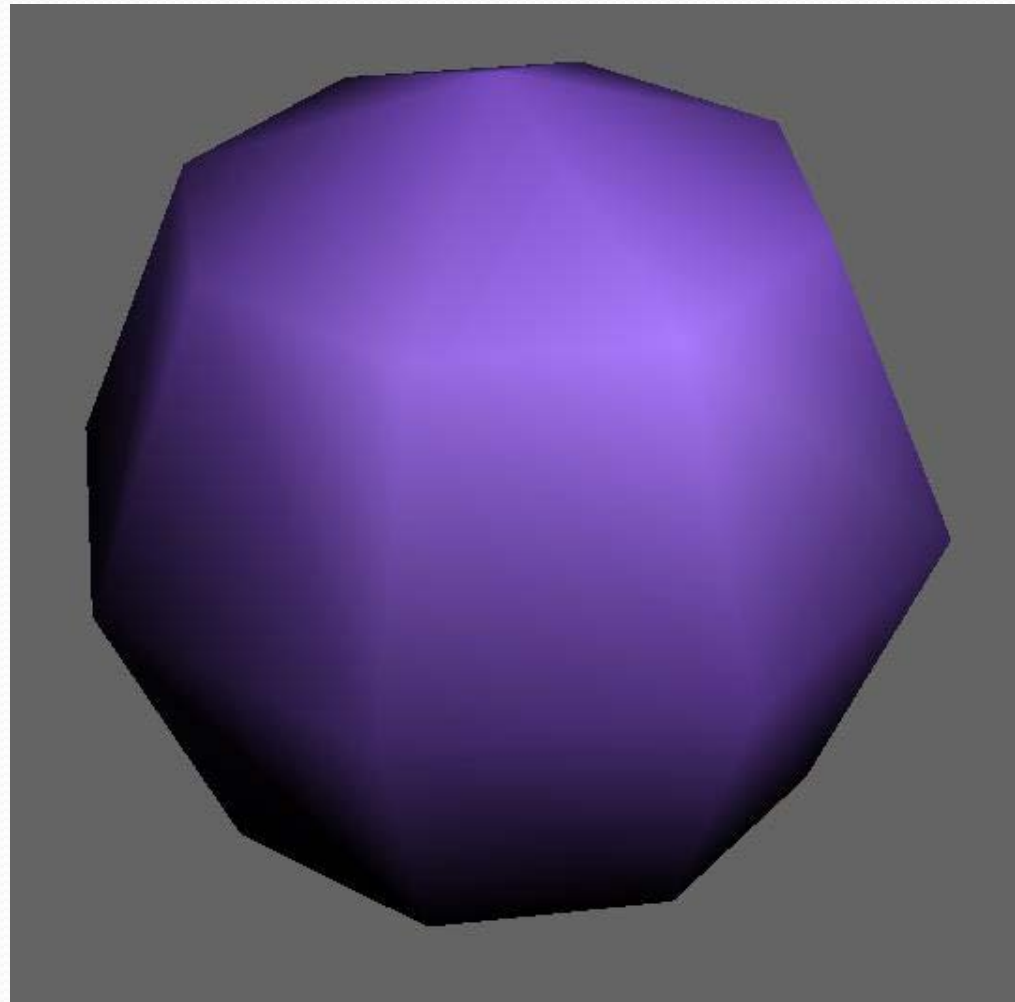
- 1 normálový vektor pre stenu objektu (polygón)
- 1 hodnota osvetlenia pre stenu
- Celý polygón = jedna farba

Gouraudovo tieňovanie

- Tieňovanie telies, ktorých povrch je aproximovaný množinou rovinných plôšok
- Tieňovanie na základe vrcholov
- Farby steny sú interpolované – bilineárna interpolácia

Gouraudovo tieňovanie

- 1 normálový vektor pre jeden vrchol
  - Napr 3 hodnoty pre trojuholník
- Zvyšok polygónu - interpolácia hodnoty osvetlenia
- Pásy
- Môže chýbať zrkadlová zložka
- V reálnom čase

Phongovo tieňovanie

- NIE Phongov osvetľovací model
- Používa normálové vektory vo vrcholoch tieňovaných plôch
- Celé povrchové normály sú interpolované, nie len hodnoty osvetlenia

Phongovo tieňovanie

- Plynulé tieňovanie telies
- Osvetlenie pre každý pixel
- Časová náročnosť je porovnateľná s Gouardovým tieňovaním

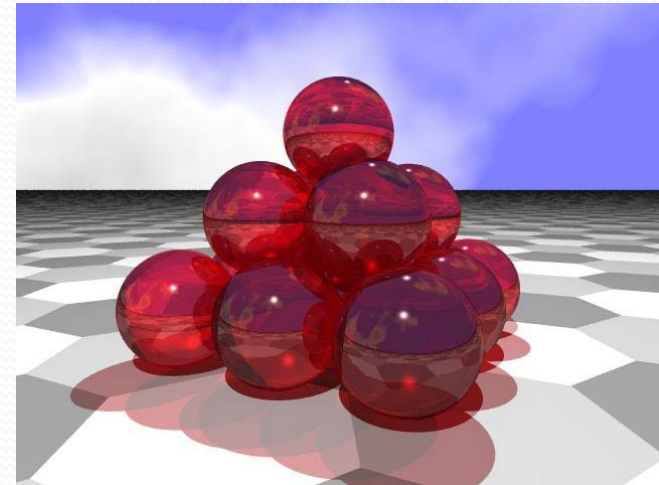

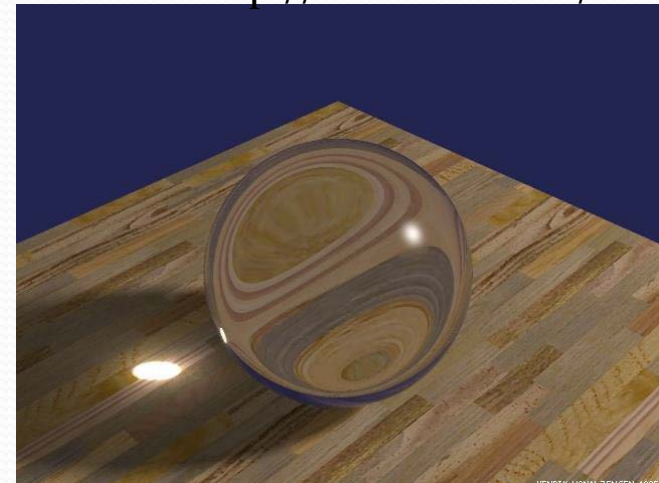
Fotorealizmus

Efekty reálneho sveta

- Lom svetla
- Odrazy medzi objektami
- Kaustiky
- Chromatická aberácia
- Difúzny prenos farieb (color bleeding)
- Mäkké tiene

<http://math.hws.edu/eck>

<http://graphics.ucsd.edu/~henrik/>

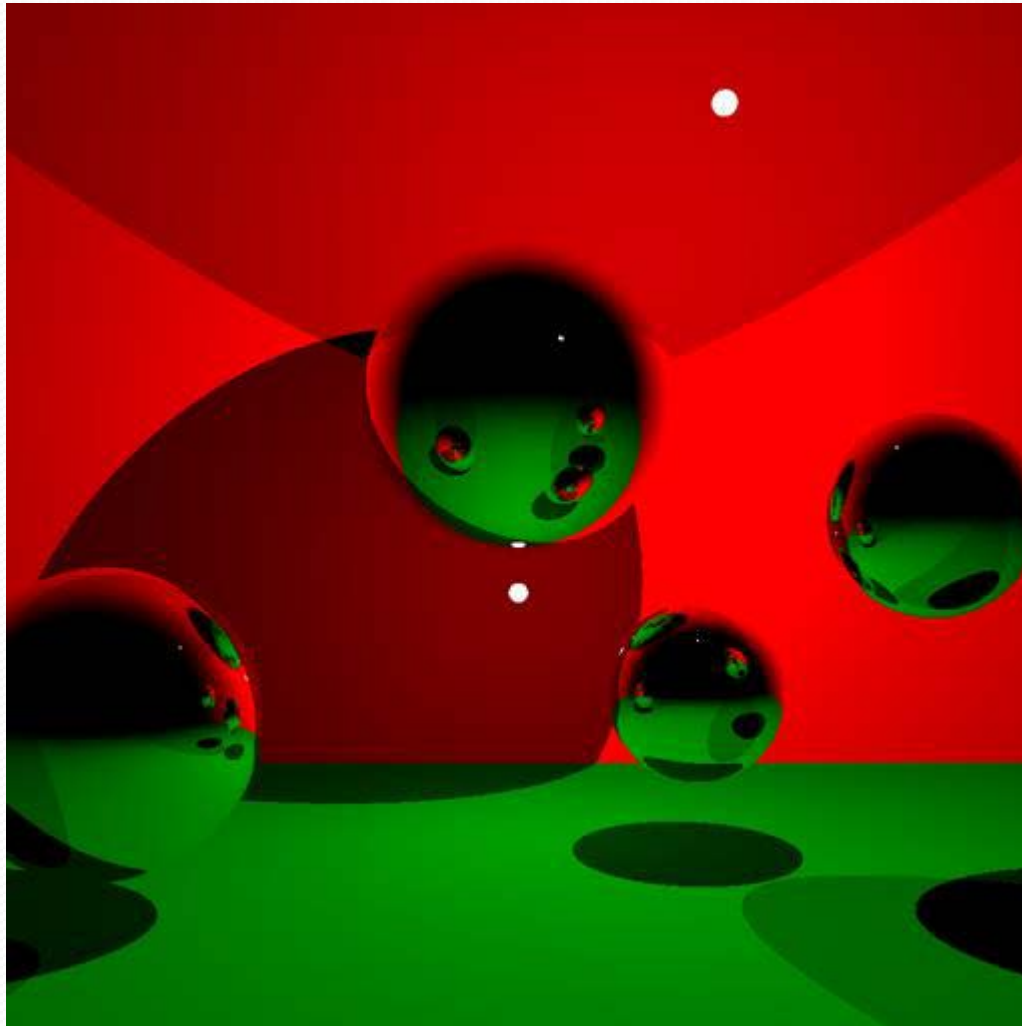
Lom svetla, kaustiky

Christoph Hormann <http://www.imagico.de/>

Odraz svetla

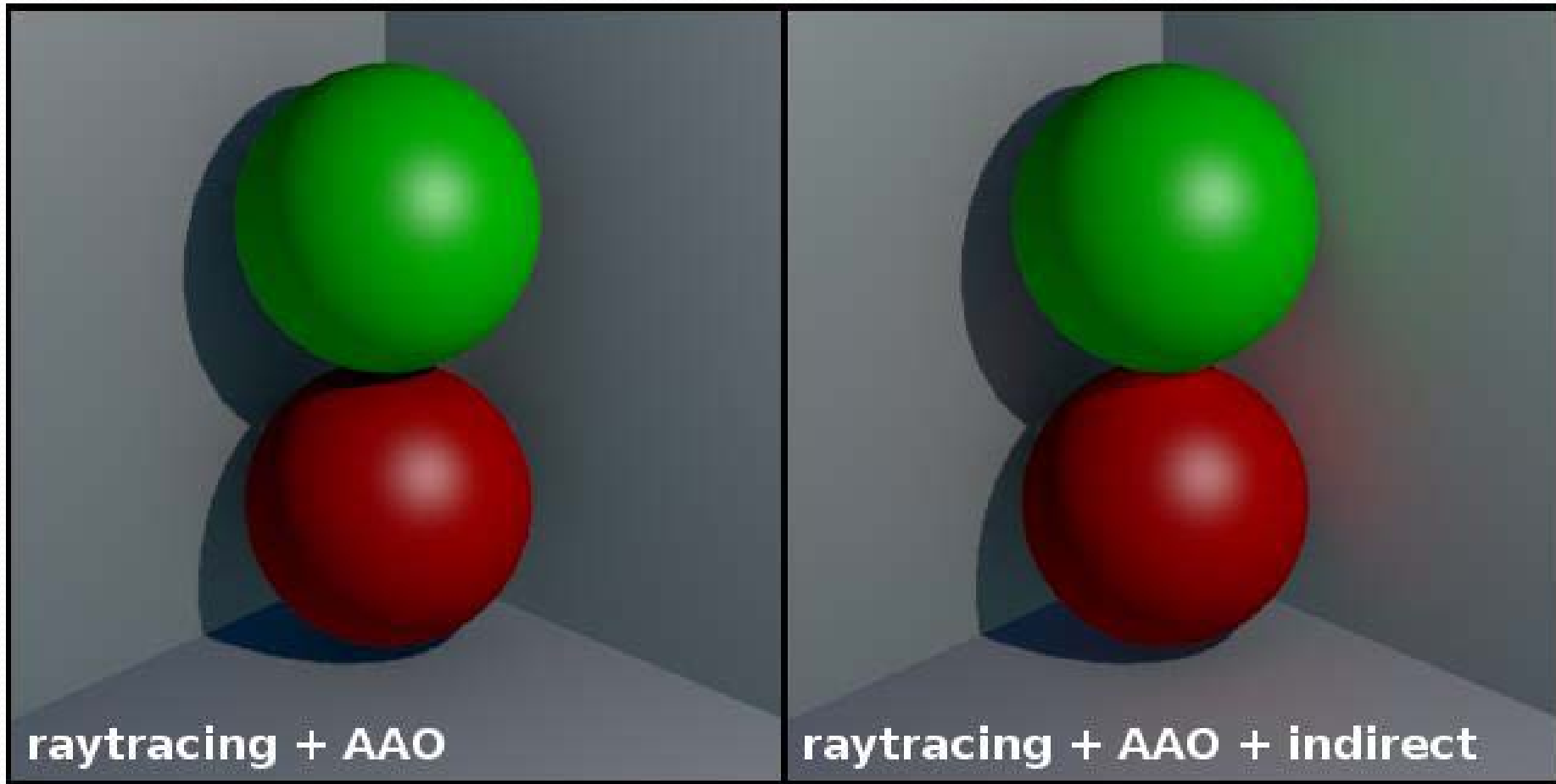

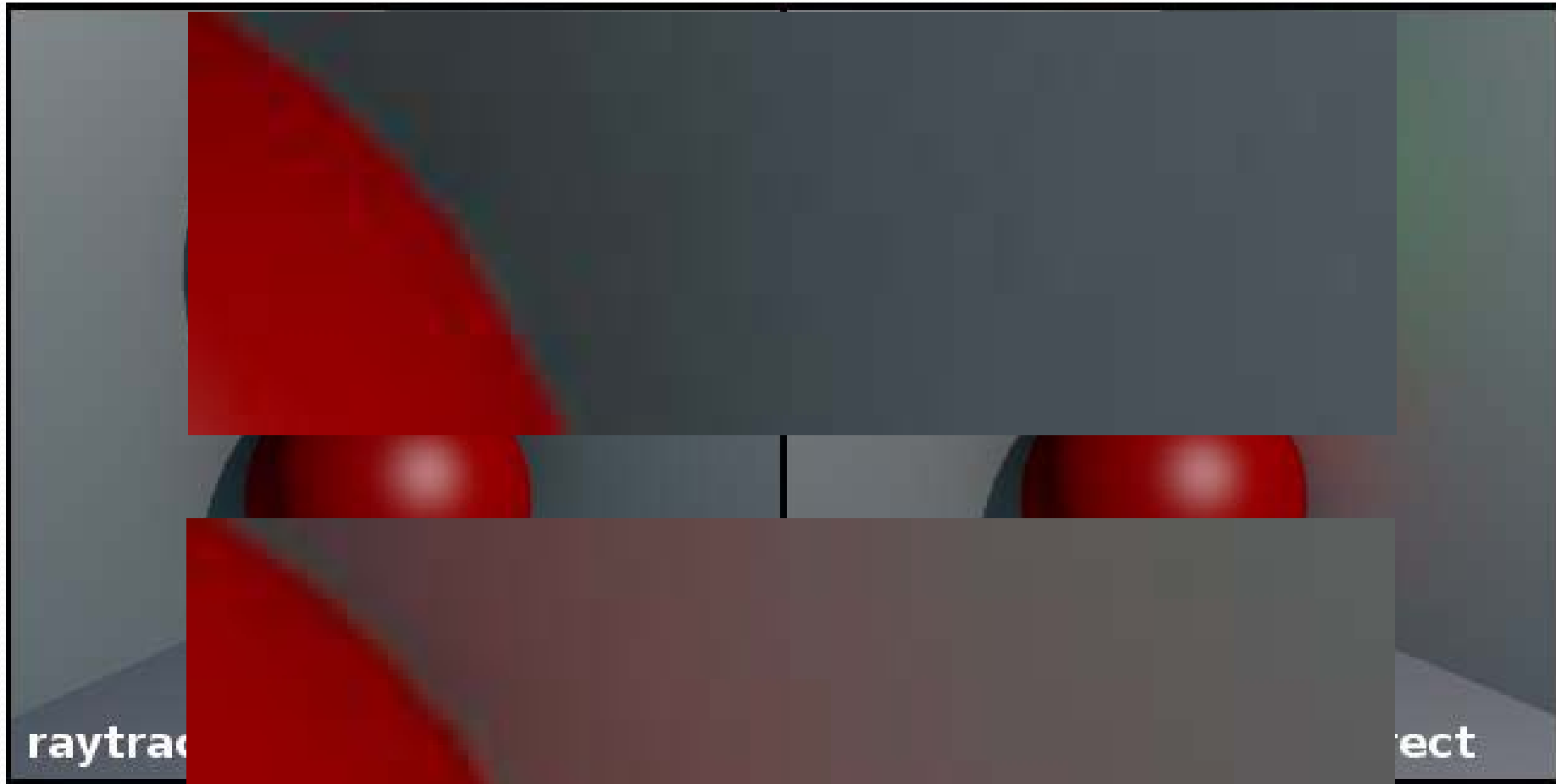
Chromatická aberácia

Difúzny prenos farieb

Difúzny prenos farieb (color bleeding)

Globálne osvetľovacie techniky

- Pohľadovo závislé
  - Výpočet osvetlenia pre určitý smer
  - Metóda sledovania lúča (Raytracing)
- Pohľadovo nezávislé
  - Výpočet osvetlenia všetkých plôch v scéne
  - Radiozita

Metóda sledovania lúča

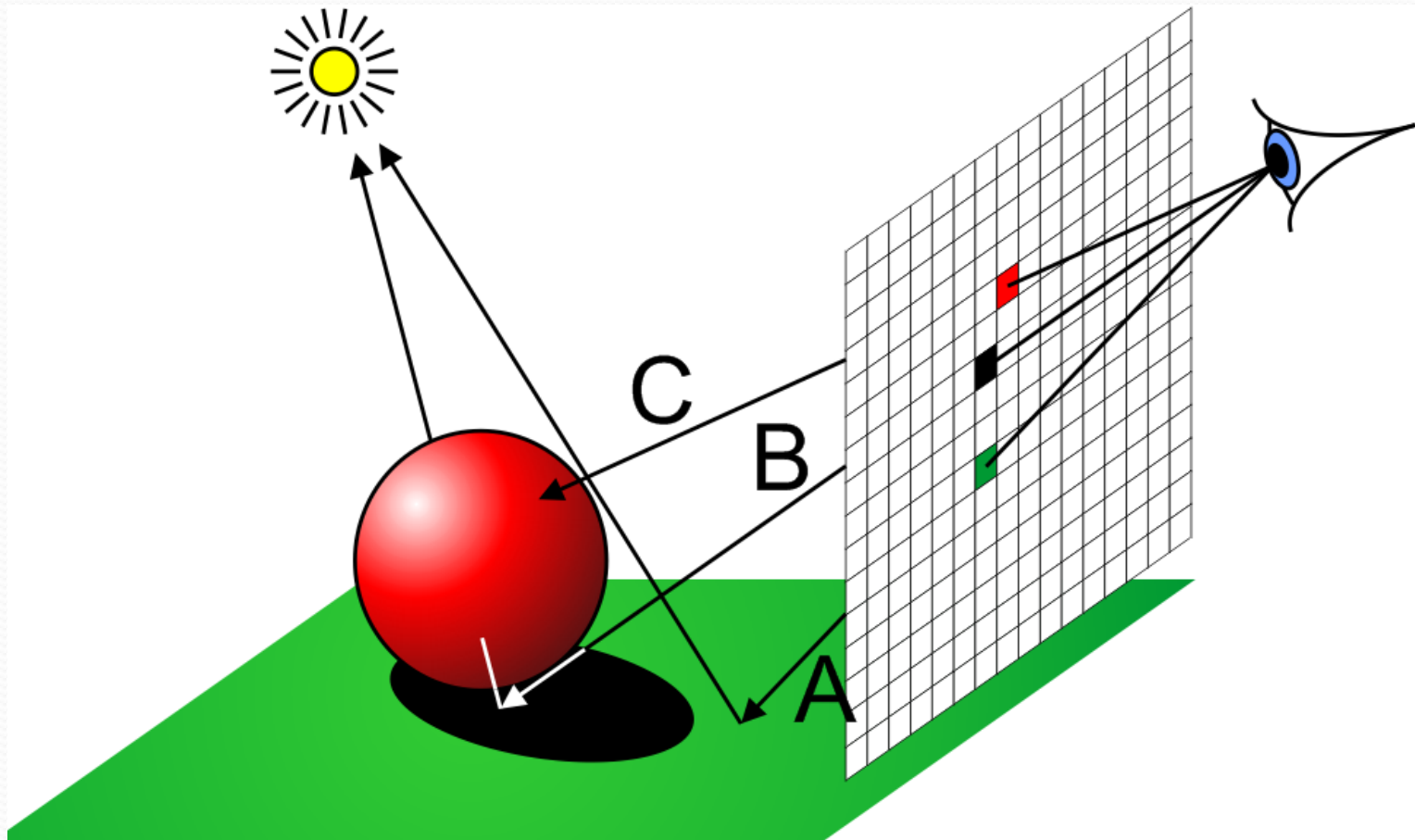
- 2 základné varianty
  - Vrhánie lúča (Sledovanie lúča prvého rádu) – Ray casting
    - Zobrazuje len bod na povrchu najbližšieho telesa zasiahnutého lúčom.
    - Zasiahnutý bod – výpočet farby pomocou jednoduchého osvetľovacieho modelu, napr. Phong
    - Významný pre zobrazovanie CSG reprezentácií
  - Sledovanie lúča vyššieho rádu
    - Sledovanie lomených a odrazených lúčov

Metóda sledovania lúča

- **Ray tracing**
- Sledovanie lúča z oka pozorovateľa cez každý pixel obrazovky (scény).
- Nájde prvý prienik lúča s objektami
- Vypočíta lokálne osvetlenie
- Sledovanie lomených a odrazených lúčov
- Kombinovanie výsledkov s lokálnymi výsledkami
  - rekurzívne

Metóda sledovania lúča

Metóda sledovania lúča– algoritmus

SledujLúč (lúč R, hĺbka rekurzie H)

- 1. Nájdi priesečník P lúča R s najbližším telesom v scéne
- 2. Pokiaľ priesečník P neexistuje, prirad' lúču R farbu pozadia a skonči
- 3. Ku každému svetelnému zdroju vyšli z bodu P tieňový lúč a pokiaľ k nemu lúč dorazí, označ svetelný zdroj ako nezakrytý
- 4. Vyhodnoť príspevky osvetlenia v bode P od všetkých nezakrytých svetelných zdrojov
- 5. Pokiaľ hĺbka H neprekročila maximálnu hĺbku sledovania, vyšli
  - a) odrazený lúč R_R volaním SledujLúč($R_R, H+1$)
  - b) lomený lúč R_T volaním SledujLúč($R_T, H+1$)
- 6. Lúču R prirad' výslednú farbu ako súčet príspevkov osvetlenia, farby odrazeného lúča R_R a farby lomeného lúča R_T

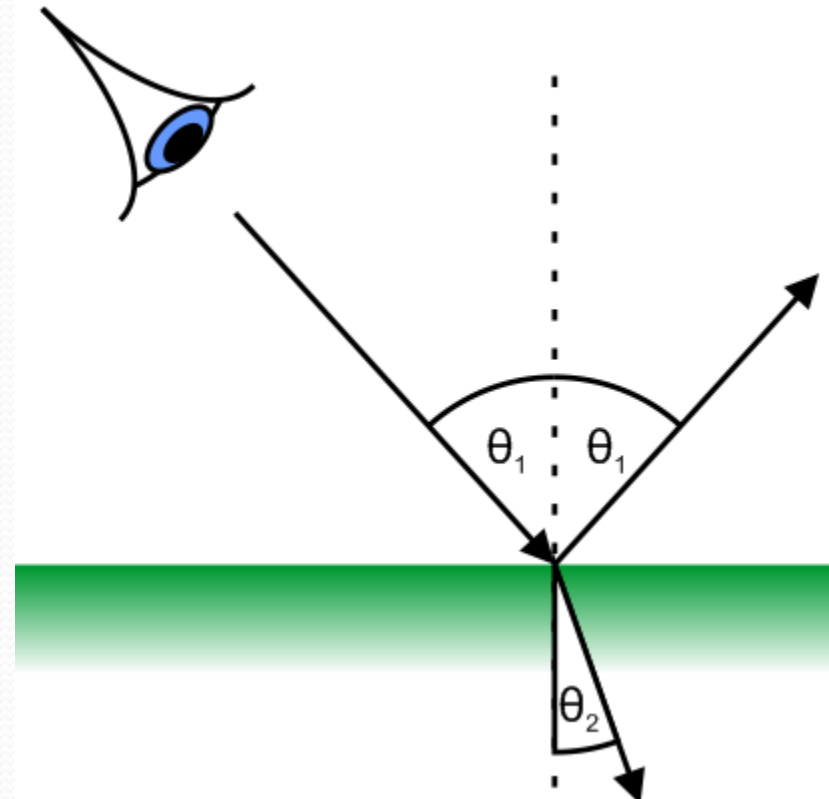

Metóda sledovania lúča

- Prienik priamky s objektom
  - Náročné výpočty
  - Zrýchlenie pomocou prerozdelenia scény (octree) alebo použitím obálok (bounding volumes)
  - Zoberie najbližší prienik

Metóda sledovania lúča

- Výpočet odrazených a lomených lúčov
- Ohodnotenie svetla prichádzajúceho z ich smeru
- Kombnovanie s lokálnym výsledkom osvetlenia

$$C = \text{comb}(l.C_L, r.C_R, t.C_T)$$

Pozrime sa na kombinácie

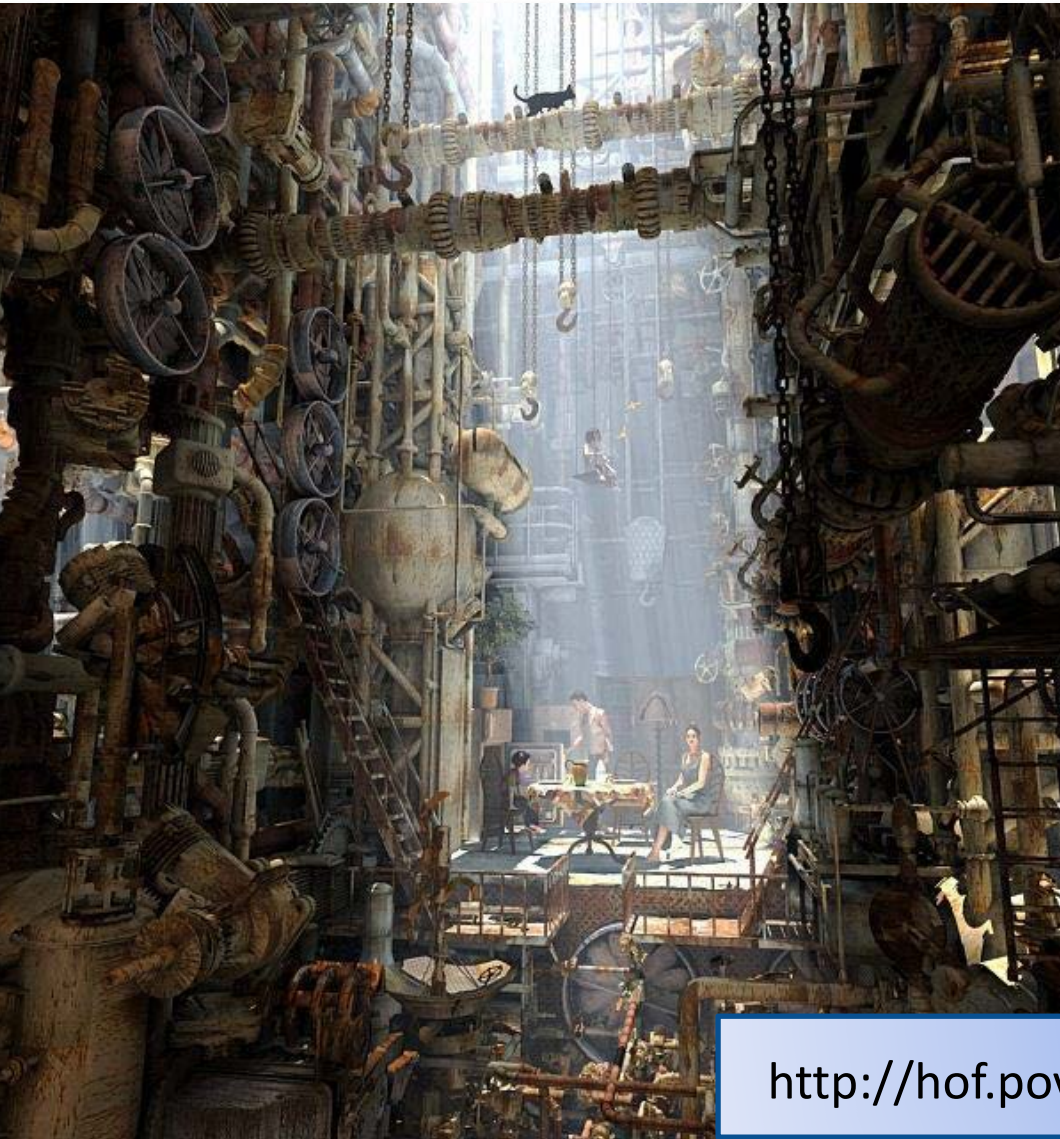
$$C = \text{comb}(l.C_L, r.C_R, t.C_T)$$

Metóda sledovania lúča: pre a proti

- Nie je nutná polygonálna reprezentácia
  - Pracuje aj s objemovou aj hraničnou reprezentáciou, s CSG objektami, F-reprezentáciou, mriežkou
- Vhodný pre zrkadlové povrchy, priehľadné povrchy
- Len bodové zdroje svetla
- Výpočtovo náročné
- Nevytvára mäkké tieňe

Príklad: Povray

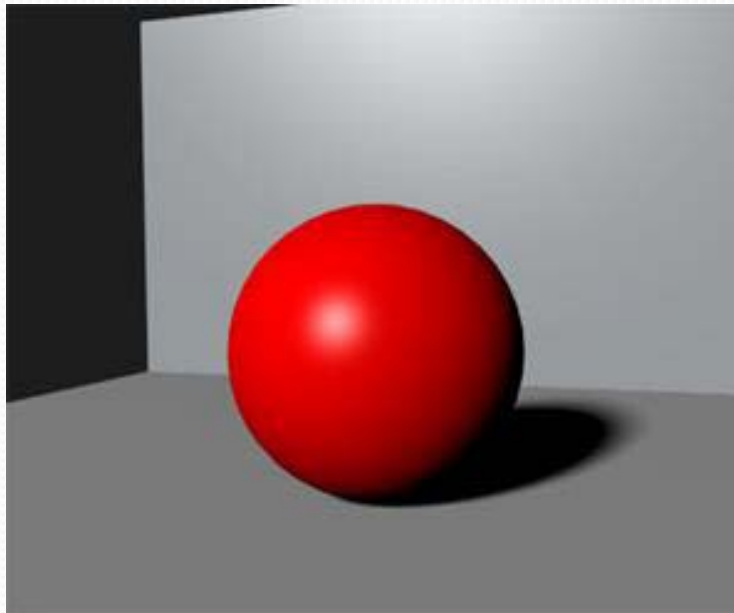

<http://hof.povray.org/>

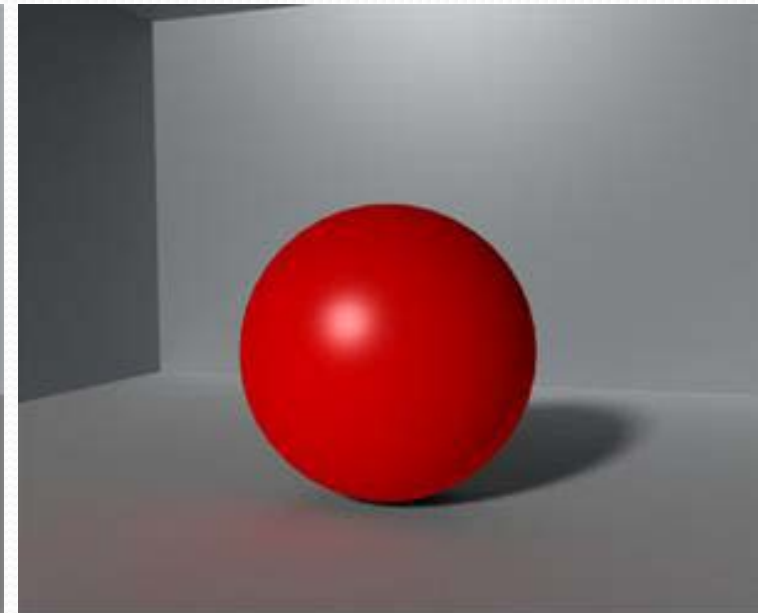
Radiozita

- Objekt, ktorý zasiahne svetlo sa stáva novým zdrojom svetla
- Energia (svetlo) sa vymieňa medzi objektami
- Nepriame osvetlenie

<http://www.bxhdesigns.com/>

Direct Illumination

Direct and Indirect Illumination

Radiozita

- Aplikuje poznatky z oblasti výpočtov tepelného žiarenia na problém výpočtu svetelného žiarenia
- Základný algoritmus
  - Vychádza zo zákona zachovania energie
  - Predpokladá, že prenos svetelného žiarenia medzi objektami prebieha v energeticky uzavretej scéne
- Všetky objekty
  - nepriehľadné
  - Iba difúzne odrazy
  - Popísané plôškovou hraničnou reprezentáciou

Radiozita v reálnom svete

- Svetelné reflektory vo fotografovaní

<http://www.hootphotography.com>

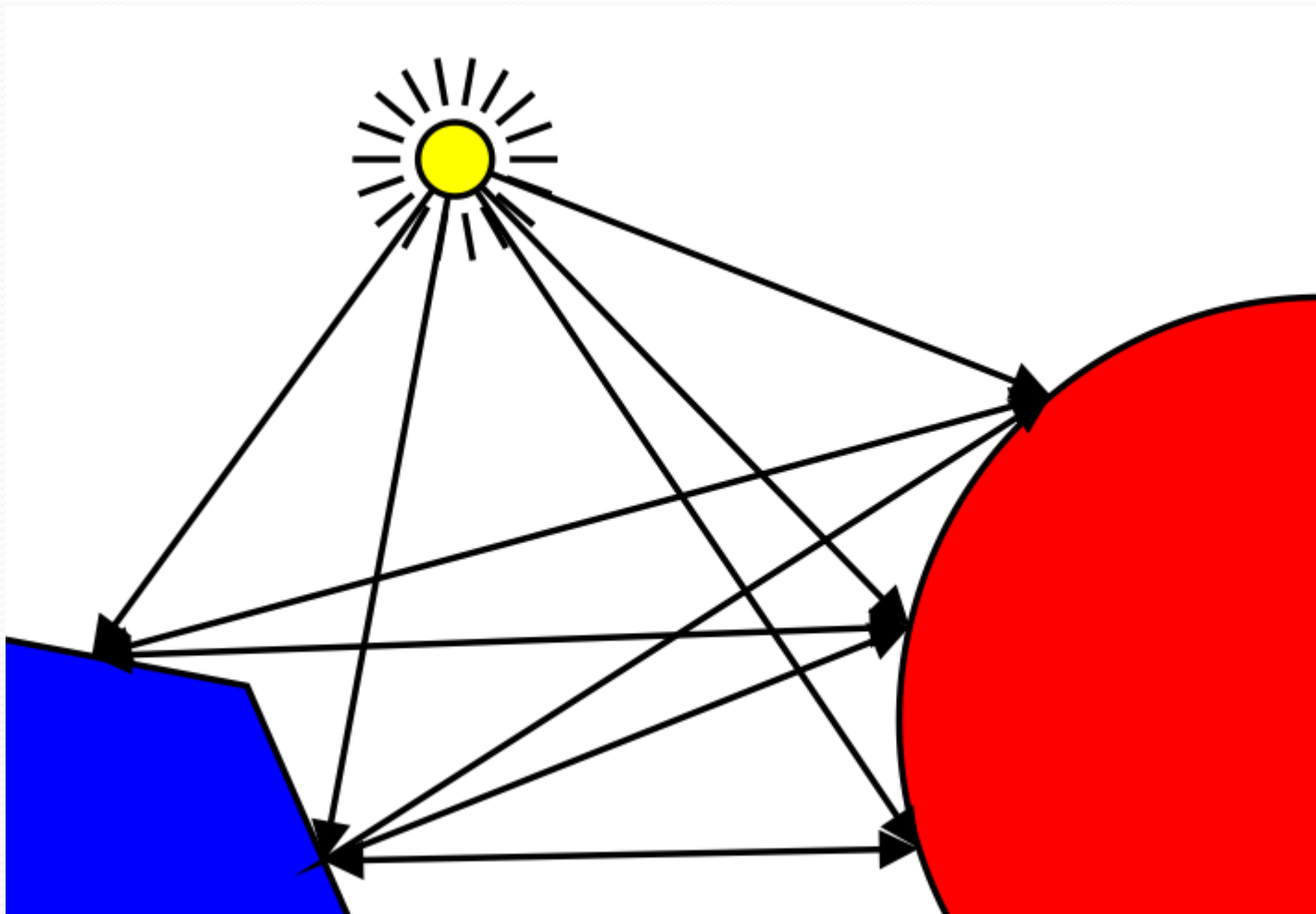
Radiozita

- Fyzikálne založená
- Objekt zasiahnutý svetlom sa stáva novým zdrojom svetla
- Nie len interakcia svetlo-objekt
- Tiež svetelná interakcia objekt-objekt
- Výmena energie medzi objektami

http://www.ehow.com/video_4938383.html

Všeobecná situácia

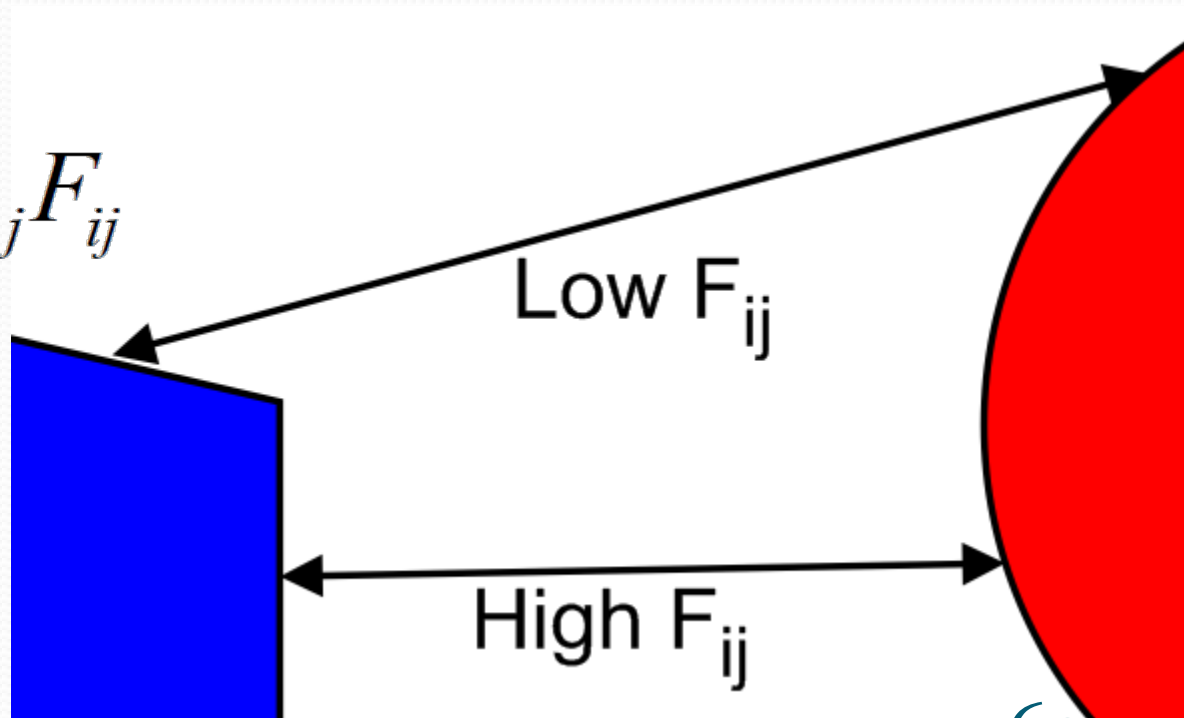
Radiozita

- Radiozita $B(x)$ je svetelný výkon vyžiarený v bode x .
- Hodnoty radiozity sú vždy kladné, ich veľkosť nie je obmedzená a závisí na osvetlení scény
- Difúzna odrazivosť plochy v danom bode udáva, aká časť zo svetelnej energie, ktorá na plochu dopadla je opäť vyžiarená do priestoru. Difúzna odrazivosť nadobúda hodnoty medzi 0 (povrch všetku dopadnutú energiu pohlcuje) a 1 (povrch všetku dopadnutú energiu odrazí späť do scény)

Matematické pozadie

- Energia je buď emitovaná (E) alebo odrazená (B)
- Všetky odrazy sú perfektne difúzne
- Povrch A_i radiozita:

$$B_i = E_i + \rho_i \sum_{\forall A_j} B_j F_{ij}$$

Diskrétna radiozitná rovnica

- Povrch celej scény nahradíme aproximáciou zloženou z rovinných plôšok
- Predpokladáme, že hodnota radiozity $B(x)$ každej plôšky je všade na jej povrchu konštantná

$$B_i = E_i + p_i \sum_{\forall A_j} B_j F_{ij}$$

- F_{ij}
  - konfiguračný faktor (**form faktor**) – určuje vzájomnú viditeľnosť dvojice plôšok
  - Udáva, koľko z celkového výkonu vyžiareného plôškou A_j je priamo prijaté plôškou A_i
  - Ako sa dva povrchové elementy A_i a A_j navzájom ovplyvňujú

Radiozita: pre a proti

- Fyzikálne správna
- Nepriame svetlo
  - Realistické mäkké tiene
- Plošné svetlá
- Možný difúzny prenos farieb

- Výpočtovo náročné
- Iba difúzny prenos farieb = problémy s odrazmi a zrkadlovými plochami

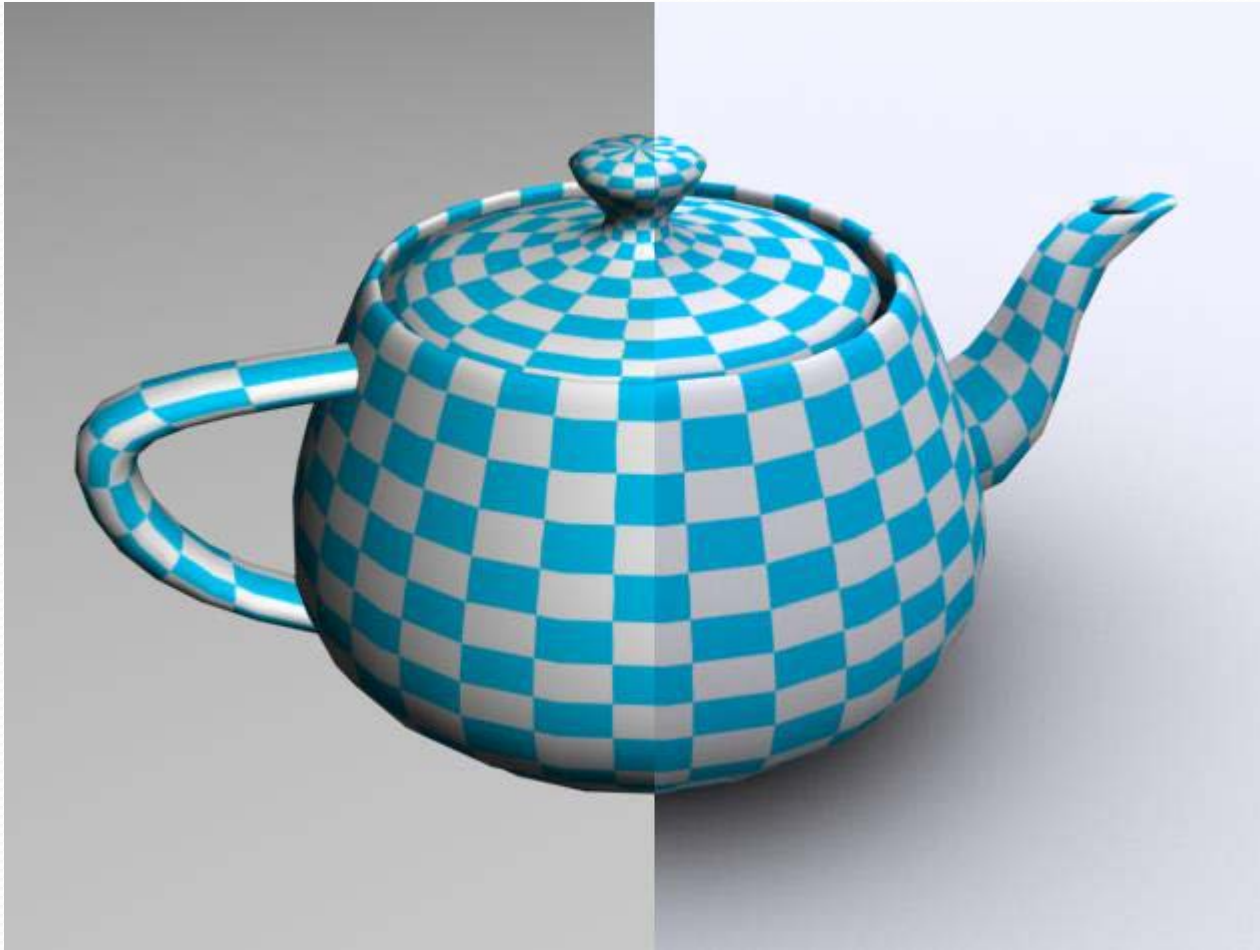
Príklad

- Nepriame svetlo
- Difúzny prenos farieb
- Mäkké tiene
- Plošné svetlo

Radiozita: Príklad

Priame osvetlenie   Nepriame osvetlenie

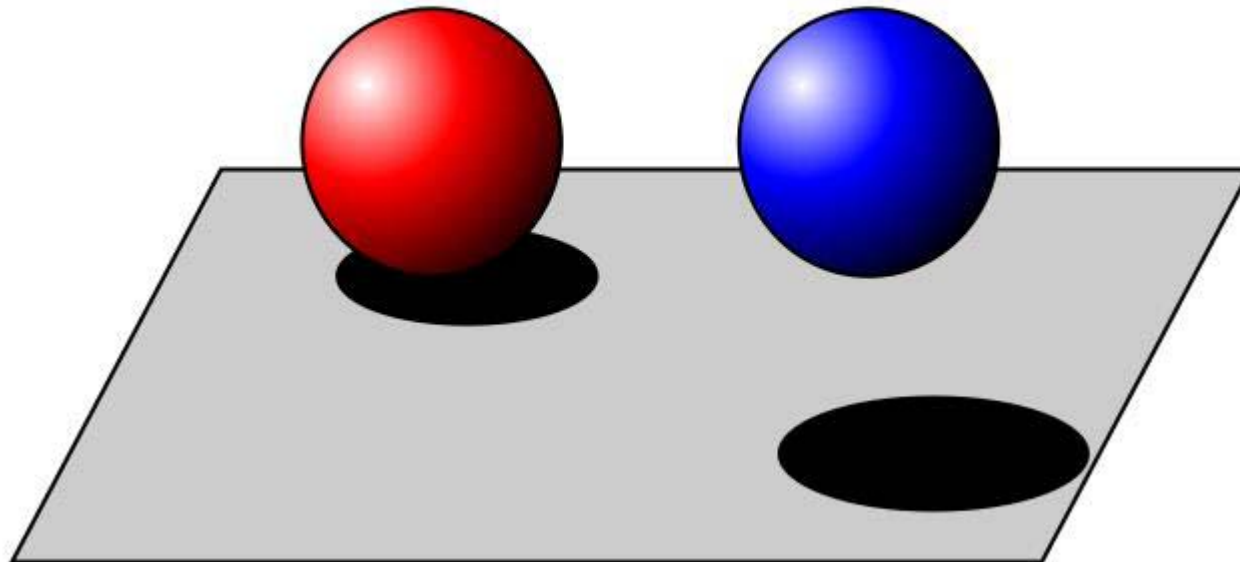

Tiene

Prečo tiene?

- Priestorové vnímanie človeka
- Pomáhajú pochopiť vzájomné postavenie objektov
- Dobrá informácia o vlastnostiach a polohe objektov

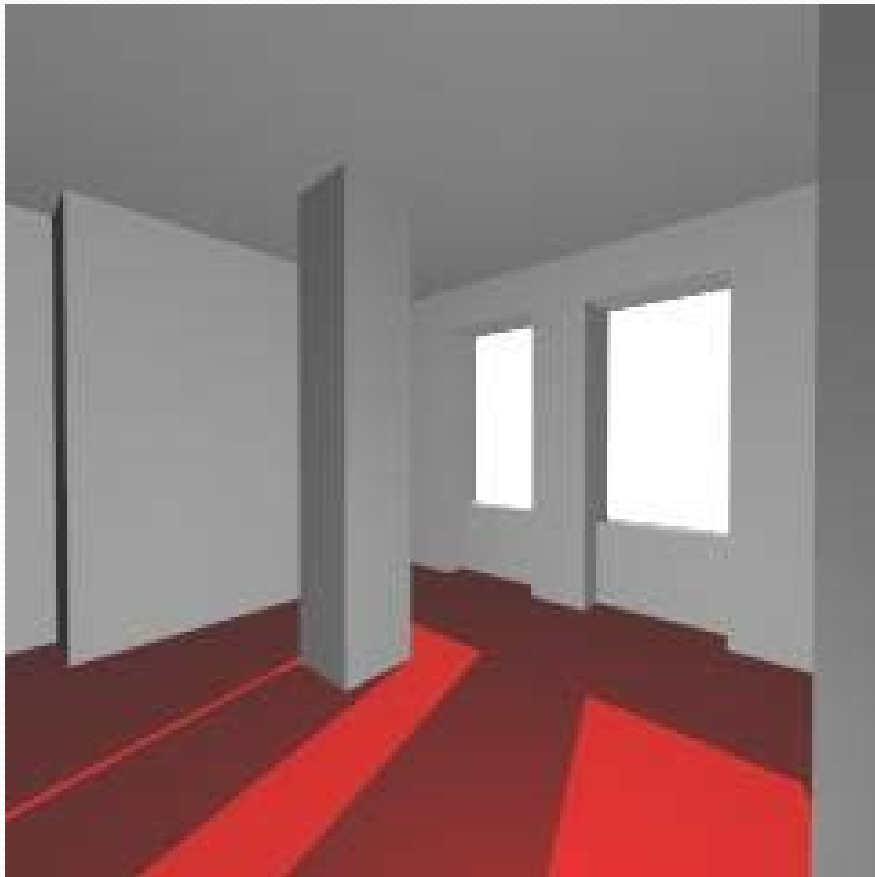

Tiene

- Tiene v globálnych metódach
  - Výpočtovo náročné
  - Nie vhodné pre scény zobrazované v reálnom čase
- Tiene v lokálnych metódach
  - Projekčné metódy
  - Tieňové teleso
  - Tieňová pamäť hĺbky

Tiene v globálnych metódach

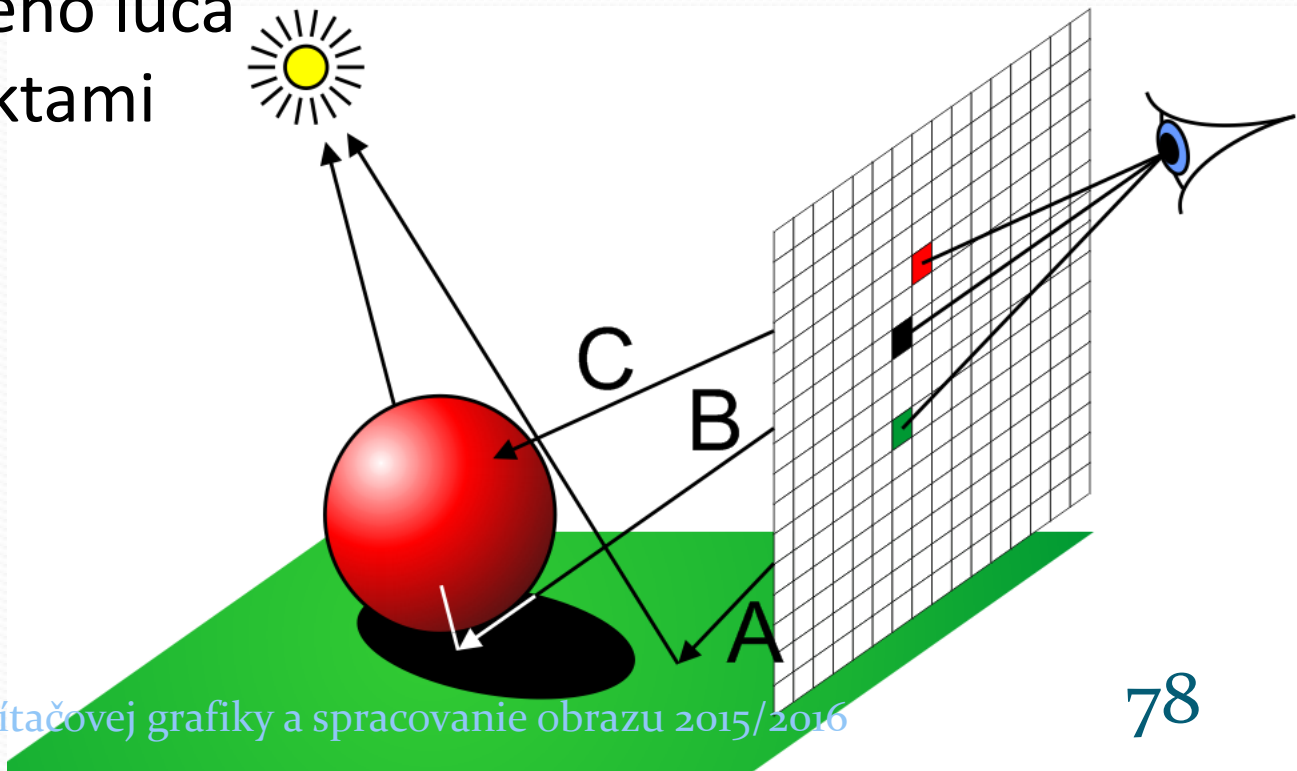
raytracing

radiozita

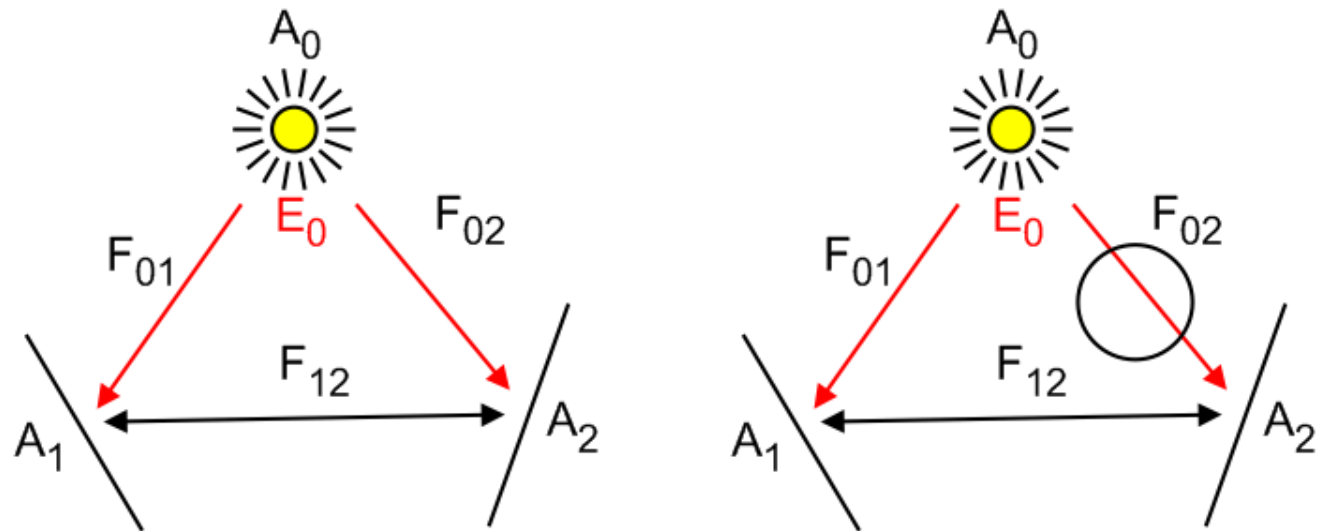
Raytracing - tieňe

- Kamera → pixel → lúč → **prienik** ← objekt
- Prienik → **tieňový lúč** → svetlo (svetlá)
- Testovanie tieňového lúča na prieniky s objektami
  - Tieň ak true
  - Svetlo ak false

Tiene - radiozita

- Kamera $\rightarrow$ pixel $\rightarrow$ lúč $\rightarrow$ **prienik** $\leftarrow$ **objekt**
- Prienik $\rightarrow$ **tieňový lúč** $\rightarrow$ **svetlo (svetlá)**
- Testovanie tieňového lúča pre prienik s objektom
  - Tieň ak true
  - Svetlo ak false

Tiene v lokálnych metódach

REALTIME

Tieňové telesá
Geometrický priestor

Tieňové mapy
Priestor obrazovky

Projekčné metódy

- Základná metóda
  - Vypočítavanie tieňov pomocou vhodne zvoleného zobrazenia
  - S ohľadom na polohu svetelného zdroja sa pre každú cieľovú plochu, na ktorú môže dopadať tieň nájde transformácia zobrazujúca do roviny tejto plochy ľubovoľný objekt ako 2D polygón
    - Pomocou projekčnej matice
  - Výsledná scéna sa vykreslí najprv bez tieňov a potom sa dokreslia tieňové polygóny

Projekčné metódy: pre a proti

- Jednoduché
- Práca len s objektami s plôškovou reprezentáciou
- Transformácia zobrazuje zvolený objekt do plochy bez ohľadu na jeho umiestnenie v scéne
  - Neberie do úvahy možnosť, že objekt neleží medzi projekčnou plochou a svetelným zdrojom
  - Existujú metódy, kde falošné tieňe nevznikajú

Tieňové telesá

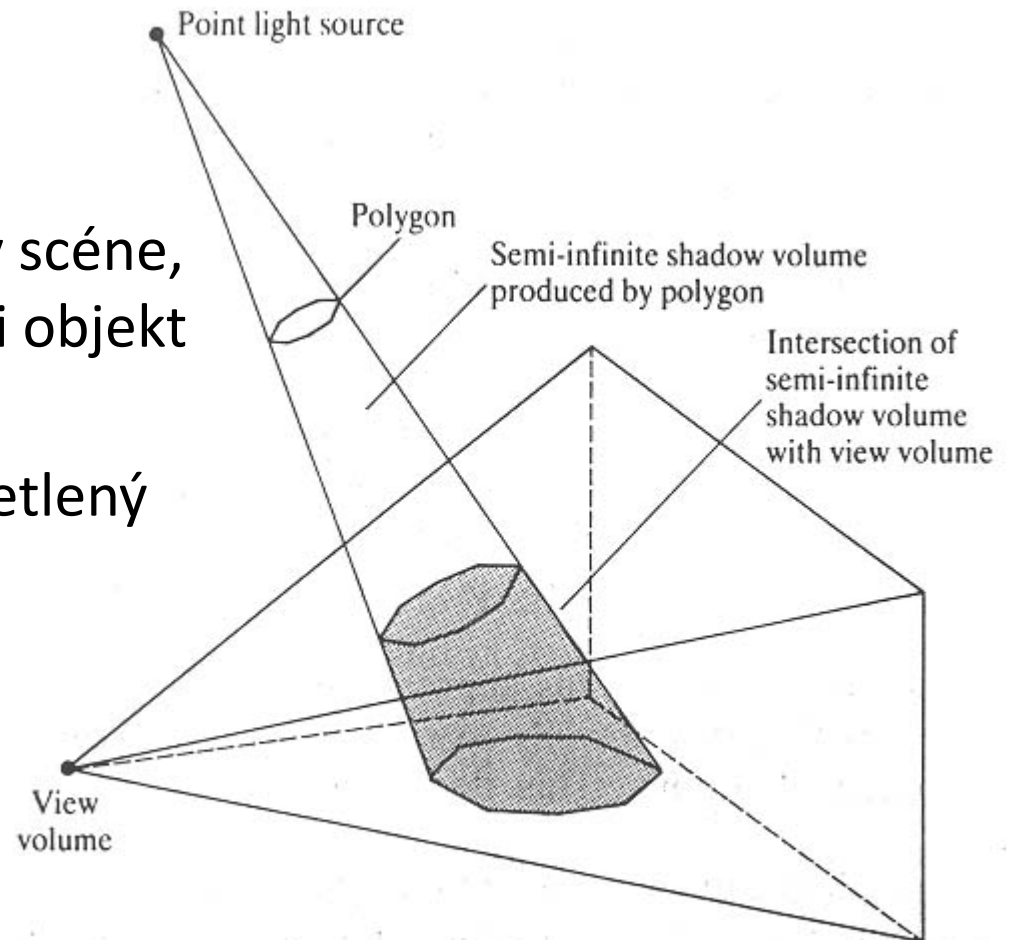
- Vytvorenie geometrie tieňového objektu, ktorý rozširuje pôvodný objekt v smere svetla
  - Tieňové teleso
- Pri zobrazovaní objektu do pixla (x,y,z) , testovanie, či (x,y,z) je vnútri /mimo tieňového objemu

Tieňové telesá

- **Shadow volume**
- Pracuje v objektovom priestore
- Jedna z najčastejšie používaných metód
- V reálnom čase
- Práca s polygónmi a bodovými svetlami
  - Len ostré tieňe
- Vytvorí tieňové teleso pre každý tieniaci objekt

Tieňové telesá

- Tieňové teleso
  - Ohraničuje časť priestoru v scéne, z ktorého nie je cez tieniaci objekt vidieť svetelný zdroj
  - Vymedzuje zdrojom neosvetlený priestor
  - Vytvára sa pre každý tieniaci objekt

Finite shadow volume defined by a polygon, a point light source and a view volume.

Tieňové telesá

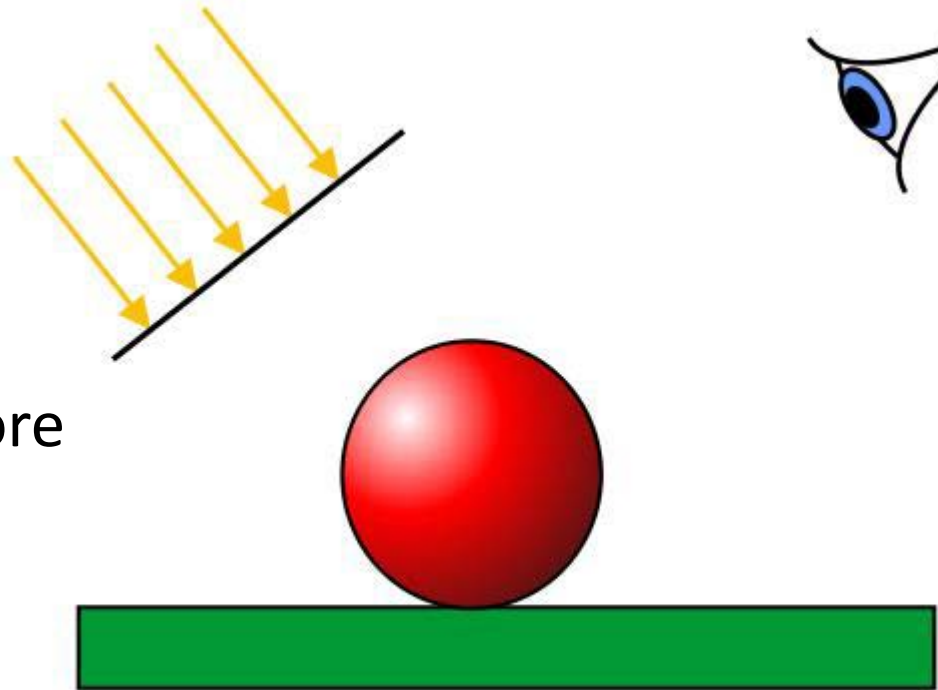
- Pre každé tieňové teleso sa testuje poloha zobrazovaných objektov (ich povrchových polygónov)
- Testy:
  - Polygón leží celý vnútri tieňového telesa – je v tieni
  - Polygón leží celý mimo tieňového telesa – je osvetlený svetelným zdrojom
  - Polygón leží čiastočne v tieňovom telese – je nutné rozdeliť polygón na osvetlenú a neosvetlenú časť

Tieňové telesá: pre a proti

- ostré tieňe
  - nutná modifikácia na mäkké tieňe
- GPU implementácia použíím stencil buffer (šablóny)
- Vysoká zložitosť pre modely s veľkým počtom polygónov
- Čo ak je kamera vnútri tieňového objemu?
- Tieňové objemy sú náročné na CPU

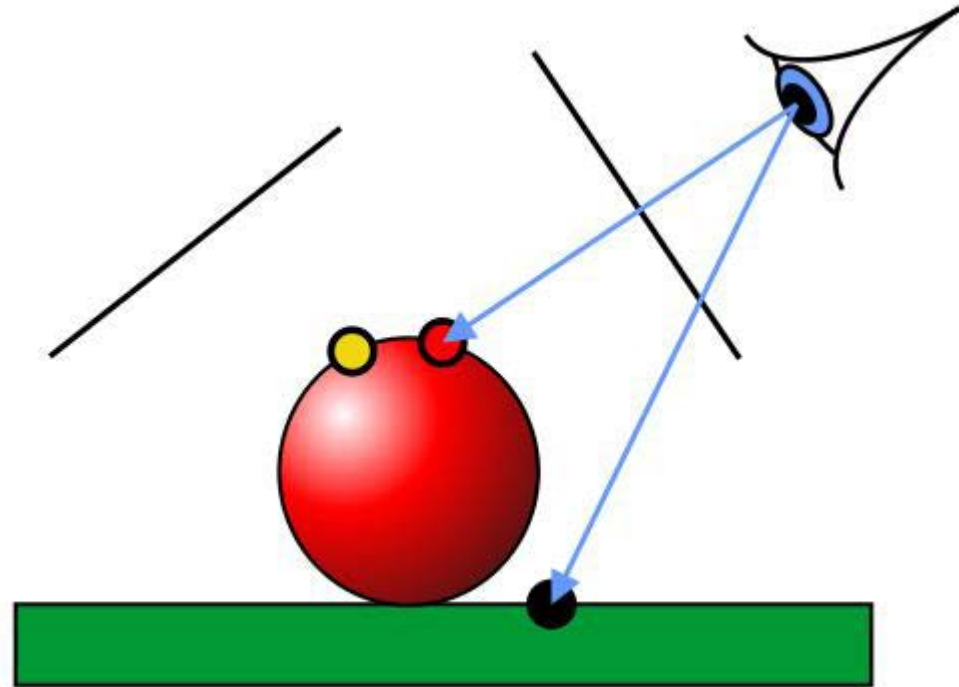
Tieňová pamäť hĺbky

- **Shadow depth map**
- Analógia z-bufferu
- Pohľad zo svetla
- Pracuje v obrazovom priestore

- “renderovanie” scény a ukladanie hĺbkovej informácie v tieňovej mape
  - 2D rastrové dáta
  - Najmenšia vzdialenosť medzi svetlom a objektom

Tieňová pamäť hĺbky

- Pre pixel polygónu, ktorý bude renderovaný:
  - Nájdi jeho pozíciu v svetelnej projekčnej rovine $\rightarrow (x,y,z)$
  - ak $z >$ tieňová mapa $[x,y]$, potom je to tieň

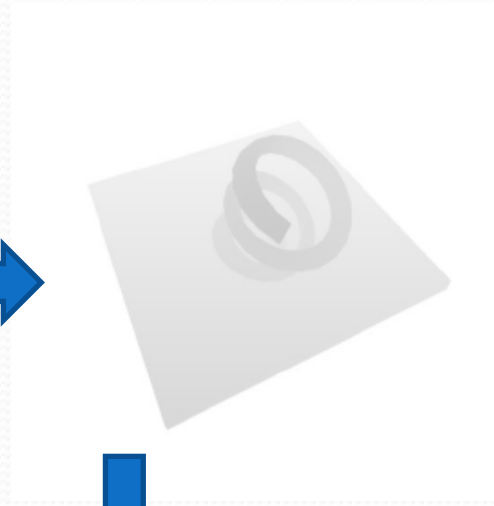
Tieňová pamäť hĺbky: algoritmus

- 2 kroky:
  - 1) zobrazenie scény z pohľadu svetla a riešením viditeľnosti pomocou pamäte hĺbky (z-buffer) a jej obsah uloží do pamäte hĺbky (depth map)
    - Hodnota pixlov určuje vzdialenosť od svetelného zroja
  - 2) zobrazovanie scény z pohľadu pozorovateľa s riešením viditeľnosti: Z-buffer
    - Pixle z hĺbkovej mapy sa transformujú do pohľadu zo svetla

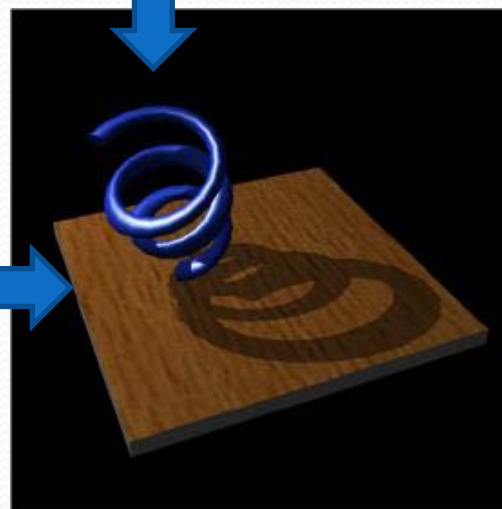
Tieňová pamäť hĺbky: algoritmus

- 1. Zobraz scénu z pohľadu svetelného zdroja L_i ; hodnoty z pamäti hĺbky (z-buffer) ulož do hĺbkovej mapy H_i
- 2. Zobraz scénu z pohľadu kamery pomocou pamäte hĺbky
- 3. Pre všetky pixle $[u,v]$ (s hĺbkou w) zobrazenej scény ďalej:
  - a) Preved' bod $[u,v,w]$ do sústavy súradníc zdroja svetla L_i a získaj tak jeho nové súradnice $[x,y,z]$
  - b) $A = H_i[x,y]$
  - c) $B = z$
  - d) Pokiaľ $(A < B)$, potom je $[u,v]$ v tieni, inak je L_i osvetlený zdrojom

Tieňová pamäť hĺbky

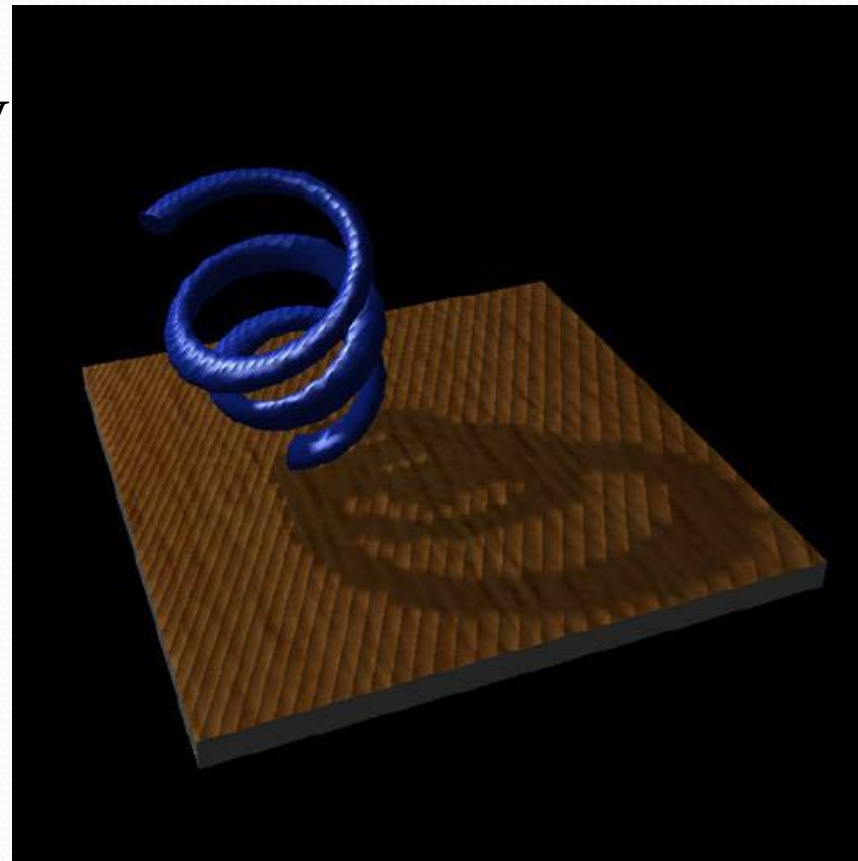
pamäť hĺbky
(depth buffer)
z pohľadu svetla

finálny
obraz

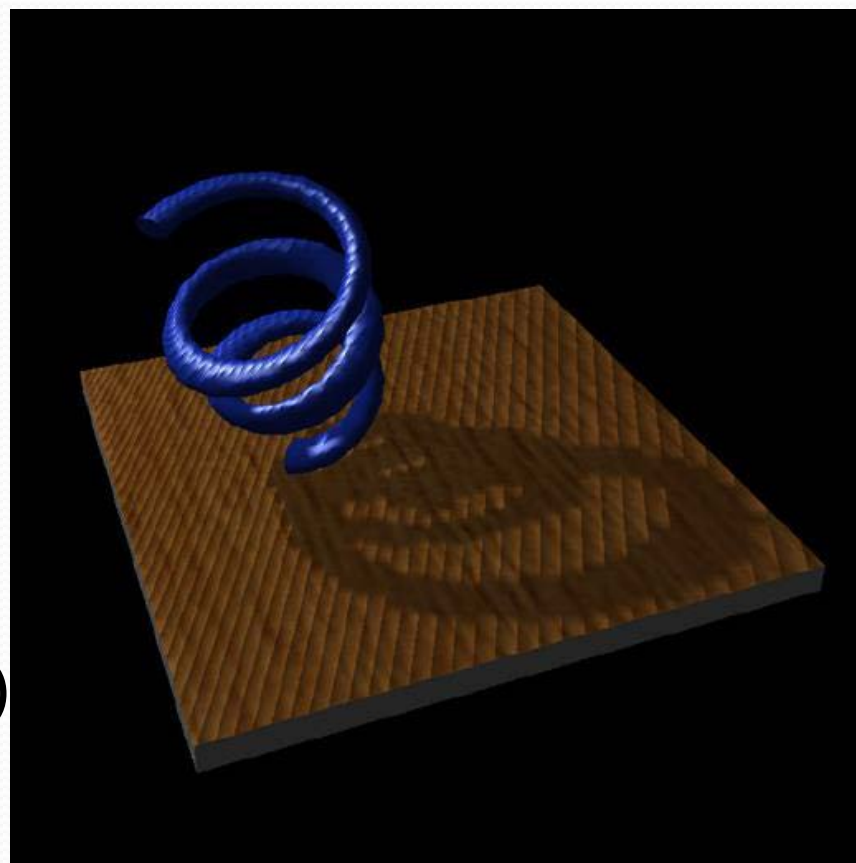
Tieňová pamäť hĺbky: pre a proti

- Vysoká rýchlosť
- Ľubovoľná reprezentácia scény
- Pamäťová náročnosť
  - 1 svetlo = 1 tieňová mapa
  - Potrebné vysoké rozlíšenie
- Aliasing
  - Použitie vysokého rozlíšenia
  - Nutné filtrovanie

Tieňová pamäť hĺbky: pre a proti

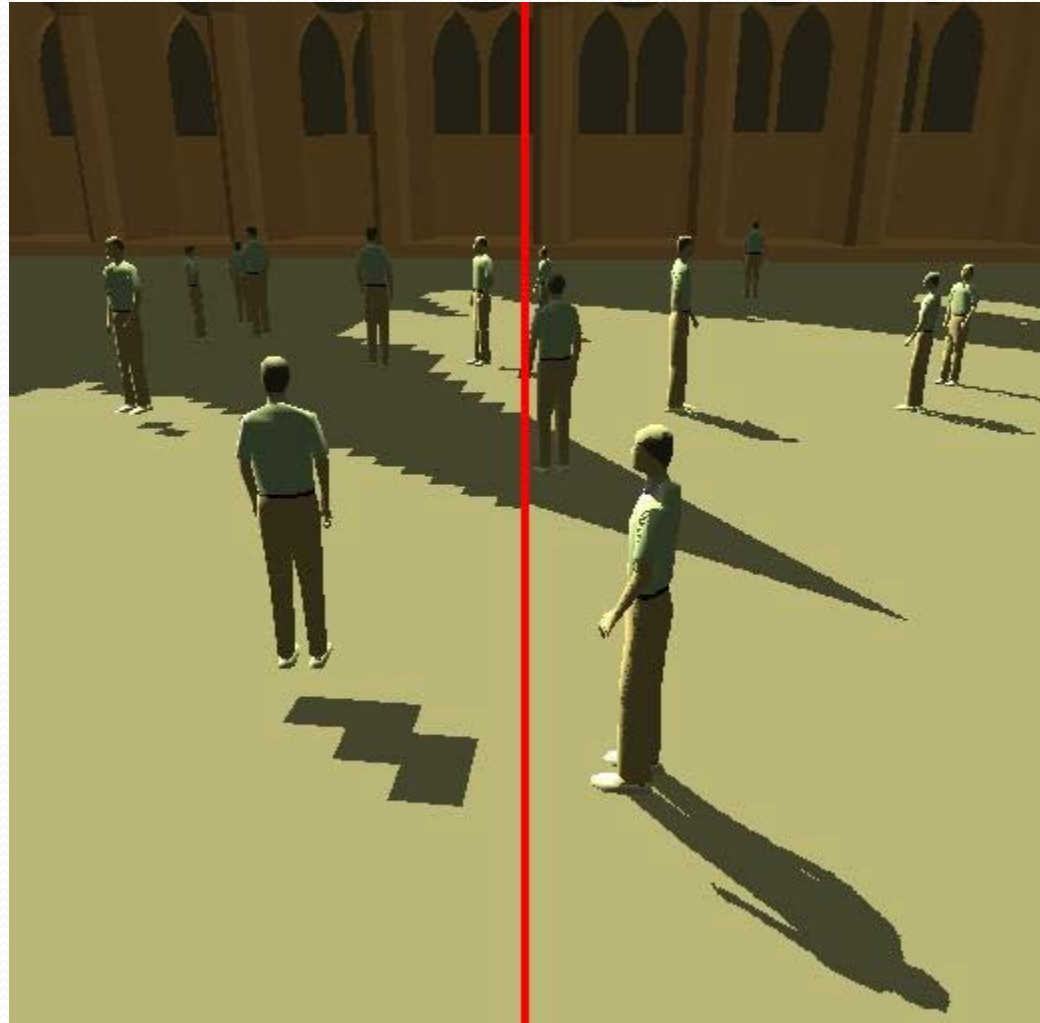
- Mäkké tieňe
  - Keď sú filtrované
- Nepresné kvôli z-buffer kvantizácii
- Len bodové zdroje svetla
- Špecifická transformácia svetla
(light-specific transformation)

Rozlíšenie

- Koľko bodov je uložených v 2D mape tieňov
- Malý počet = tieňové artefakty

Stamminger, Drettakis: Perspective Shadow Maps

Filtrovanie a mäkké tieňe

- Odstránenie artefaktov (zubaté hrany)
- Simulácia mäkkých tieňov

Soft-Edged Shadows, <http://www.gamedev.net>

Tiene vs. Typy svetla

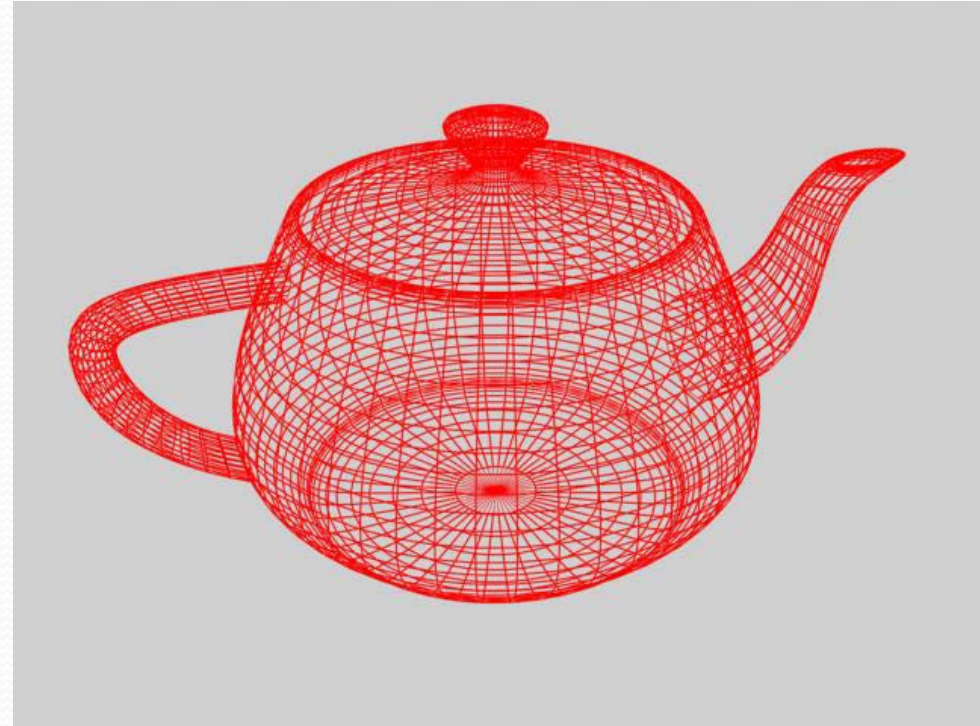
- Smerové (paralelné) svetlo
  - Jednoduché tieňové mapy a tieňové objemy
- Reflektor
  - Tieňové mapy pomocou perspektívnej transformácie
  - Jednoduché tieňové telesá
- Omni light
  - Ťažké tieňové mapy
  - Jednoduché tieňové telesá
- Plošné svetlá
  - aproximácia viacerými svetlami

Sumarizácia

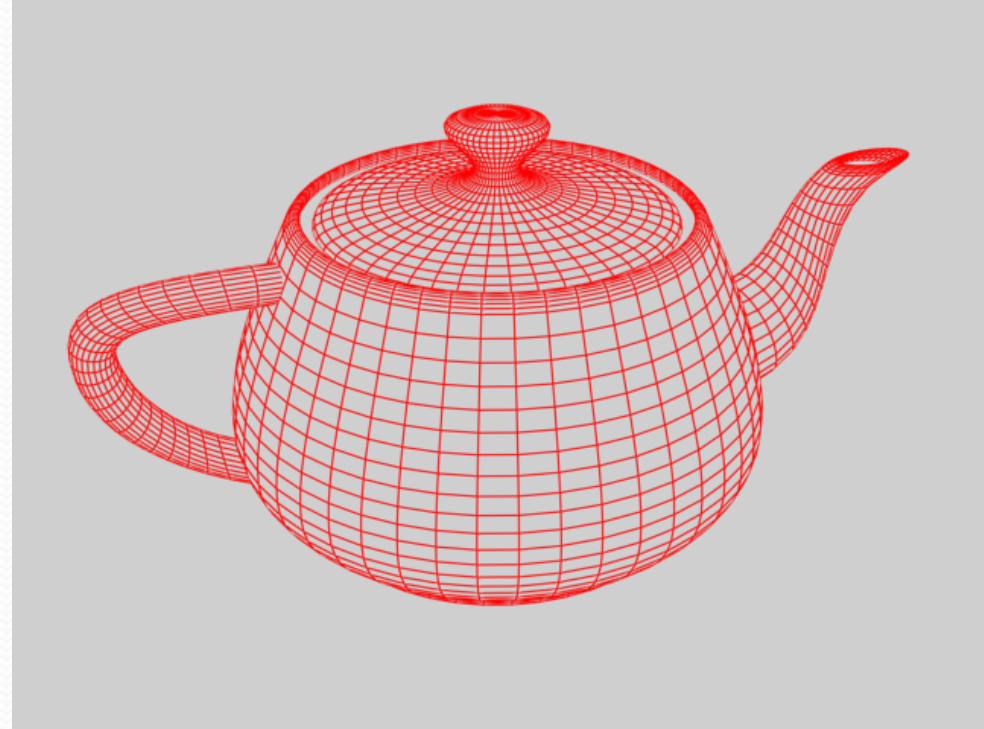
Kamera, objekt scény

- Lokálne, svetové (globálne), kamerové súradnice
- Transformácie (v 2D & 3D)
- Maticové operácie
  - Posunutie, rotácia, škálovanie
  - Projekcie (ortogonálna, perspektívna)
- Reprezentácia objektov
  - Hranočné, objemové, parametrické, implicitné, F-rep

Rasterizácia, viditeľnosť

- Rasterizácia úsečiek a polygónov
- Lineárna interpolácia
- Antialiasing

- Viditeľný objem
- Backface culling
- Maliarov algoritmus
- Z-Buffer

Textúry

- Textúrne súradnice, mapovanie textúr
- Filtrovanie textúr
  - Bilineárna interpolácia
  - Metóda najbližšieho suseda

Osvetlenie

- Tzpz svetla
- Svetelné modely a techniky osvetlenia
  - Lokálne, globálne
  - Empirické, fyzikálne
- Modely tieňovania
  - Flat, Guard, Phong
  - Raytracing, radiosity

Tiene

- Generovanie tieňov v globálnom osvetľovaní
- Generovanie tieňov v lokálnych metódach
- Tieňové objemy(Stencil shadows)
- Tieňové mapy (Shadow maps)
- Mäkké tiene

